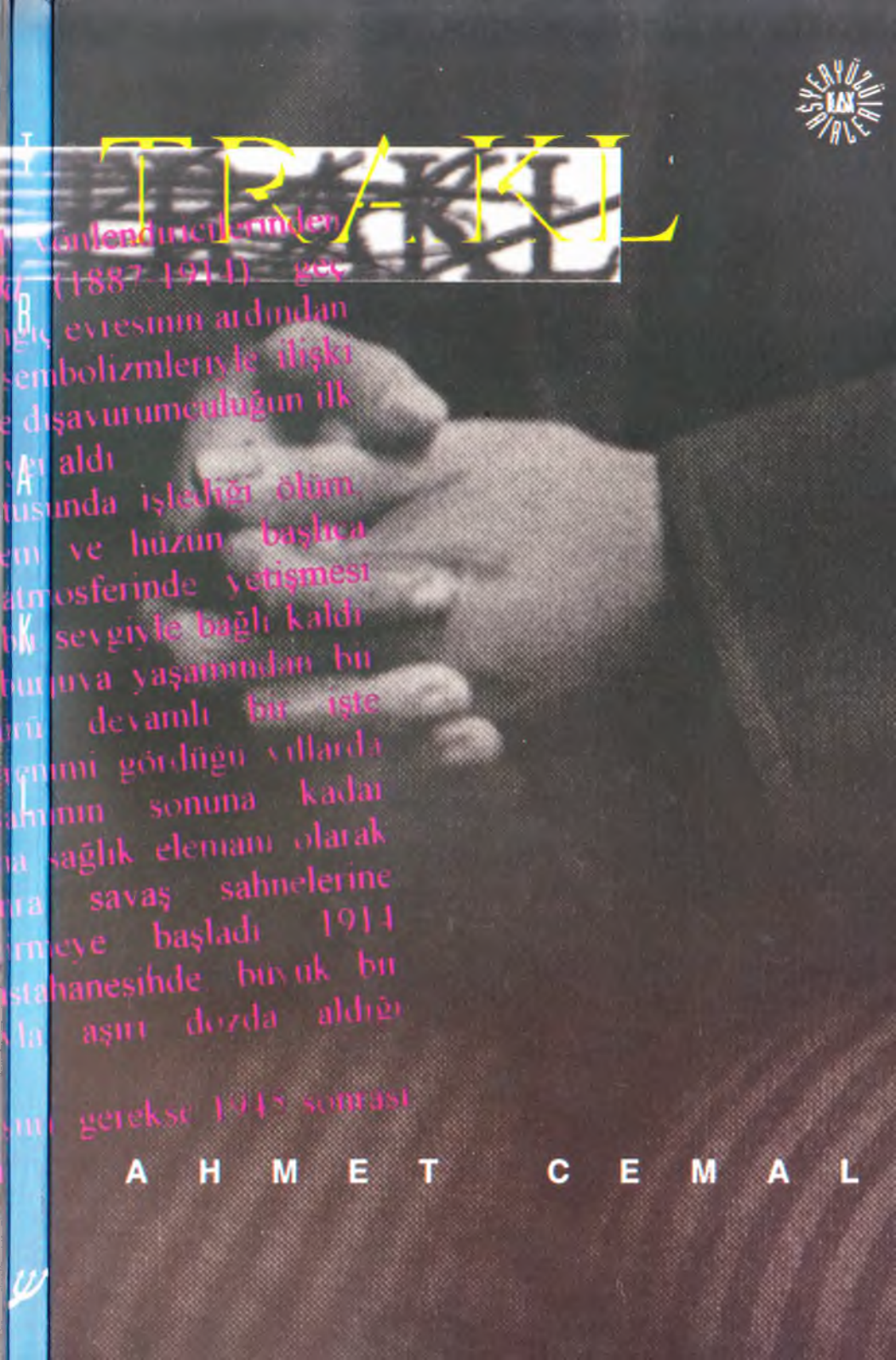
TRAKL

Yenilenmecilerinden
(1887-1914) geç
simgeci evresinin ardından
Baudelaire sembolizmleriyle ilişki
kurarak dışavurumculuğun ilk
örneklerini aldı
Yaşamının kısacık döneminde işlediği ölüm
temaları ve hüzün, başlıca
ailesinin atmosferinde yetişmesi
ve kardeşine sevgiyle bağlı kaldı
Kendisini kuşatan burjuva yaşamından bu
yana sürekli devamlı bir işte
çalışmamı gördüğü yıllarda
yaşamının sonuna kadar
askerlik sağlık elemanı olarak
Galiçya savaş sahnelerine
gitmeye başladı 1914
Grodek hastahanesinde büyük bir
ruhsal aşırı dozda aldığı

Şiirleri gerekse 1945 sonrası

AHMET CEMAL

Avusturyalı şair **Georg Trakl** (1887-1914) geç izlenimciliğin izlerini taşıyan bir başlangıç evresinin ardından Baudelaire, Rimbaud ve Verlaine'in sembolizmleriyle ilişki kurdu. Olgunluk dönemi şiirlerindeyse dışavurumculuğun ilk döneminin şiirdeki önderleri arasında yer aldı. Birinci Dünya Savaşına sağlık görevlisi olarak katıldı. Ama kısa bir süre sonra savaş sahnelerine dayanamayarak bunalımlar geçirdi. 1914 Kasımında Krakau Hastanesinde, büyük bir olasılıkla intihar etmek amacıyla aşırı dozda aldığı kokainin etkisiyle öldü.
Bu kitapta Trakl'ın bütün şiirlerinden Ahmet Cemal'in titizlikle yaptığı seçmelerin yanında L. Federmair'in şair üzerine önemli bir incelemesi de yer alıyor.

TRAKL

Kavram Yayınları
68
Kavram Yeryüzü Şairleri 11
Birinci Basım: Haziran 1995

Katkılarından dolayı Avusturya Kültür Ofisi'ne teşekkür ederiz.

Dizi editörü: Erdal Alova
Tasarım: Sadık Karamustafa
Yayım hakları Kavram'dadır.
Yayınevinin yazılı izni olmadan, şiir ve yazılardan
hiçbir biçimde alıntı yapılamaz, seçkilerde kullanılamaz.
ISBN 975 366 062 3

Dizgi: Kavram, Baskı ve cilt: Numune
Kavram, Billurcu Sok. 3/3 İstanbul
tel: (0 212) 244 02 85, fax: 245 25 22

GEORG TRAKL

Bütün Şiirlerinden Seçmeler

AHMET CEMAL

KAY
RAM

İÇİNDEKİLER

Çevirmenin Notu *Ahmet Cemal* **9**
Georg Trakl *Leopold Federmair* **11**

1909-14
Geçip Giden Birine **25**
Fırtına Akşamı **26**
Rondo **27**
Terk Edilmiş Bir Odada **28**
Yüreğimde Akşam Çökerken **29**
Melankoli **30**
İkindi Vaktine Fısıldananlar **31**
Eski Bir Soykütüğüne Yazılanlar **32**
De Profundis **33**
Akşam Şarkısı **34**
Yalnızların Sonbaharı **35**
Tutsak Edilmiş Bir Karatavuğun Şarkısı **36**
Sabah Şarkısı **37**
Novalis İçin **38**
Düşlergezer **39**
Geceye Şarkı **40**
Bir Pencerede **52**
Yaşlı Bir Kadının Ölümü Üzerine **53**
Çingeneler **54**
Karşılaşma **55**
Huzur Ve Suskunluk **56**
Ruhun İlkbaharı **57**
Üç Rüya **60**
Sakin Günler Üzerine **63**
Yoksulların Gecesi **64**

Mezmur **65**
Fragman 9 **67**
Kanın Günahı **68**
Yetkinlik **69**
Akşama Doğru **70**
Ermiş **71**
Ölü Kilise **72**
Gece Şarkısı **73**
Mezmur **74**
Peyzaj **77**
Gölge **78**
Bir Akşam **79**
Gece **80**
Akşam **81**
Hüzün **82**
Ayrılanın Şarkısı **83**
Bir İlkbahar Akşamı **85**
Yürek **86**
Doğuda **88**
Sonbahar Dönüşü **89**
Helian **90**
Grodek **97**
Uyuyanın Şakaklarına
Fısıldayan Bir Rüzgâr **98**
Fragman **100**

KISA YAŞAMÖYKÜSÜ **101**
ŞİİR ADLARI DİZİNİ **105**
İLK DİZE DİZİNİ **109**

ÇEVİRMENİN NOTU

Avusturyalı şair Georg Trakl, Birinci Dünya Savaşı'nın başladığı yıl Krakau'da, bir askeri hastanede, yaşamını –büyük bir olasılıkla kendi eliyle!– noktaladığında, henüz 27 yaşındaydı. Ne var ki, başkalarına göre çok erken gelmiş sayılabilecek bu ölüm, Trakl için neredeyse geç bile kalmış sayılabilirdi. İlkgençlik yıllarından başlayarak kendini hep "tam olarak doğamamış" ya da "yarı yarıya doğabilmiş" sayan şair, gerçekte Orta Avrupa'da 1870'lerde başlayan, uzun süre görmezlikten gelinen, ama 1914 yılında, ilk büyük savaşla birlikte mutlak bir yıkımla sonuçlanan bir sürecin son perdesinde rol alan bilinçli kahramanlardan biriydi. "Bilinçli" diyoruz, çünkü Trakl'ın kendini tam doğmamış sayması, yaşamı boyunca görünüşte türlü dengesizlikler sergilemesi, uyuşturucuya alışarak bir şeyleri sürekli "unutmaya" ya da "yaşamamaya" çabalaması, gerçekte çok kapsamlı bir çöküşün çok duyarlı bir ruhsal yapıya yansımasının ve bu yansıma sonucu çok köktenci bir hesaplaşmaya girilmesinin somut sonuçlarından başka bir şey değildi.

Trakl, düşünceleri ve şiiriyle hep "içinde artık insana yer bulunmayan" bir dünyanın, bütünüyle yozlaşmış bir burjuva düzeninin tanıklığını ve acımasız eleştirmenliğini yaptı. Artık inandırıcılığını yitirmiş din kurumunun etkilerinden kendini bütünüyle

kurtaramaması karşısında çıkar yolu, kendini bir tür "günahkâr ermiş" saymakta buldu. Gerçekte yıkımına tanık olduğu hiçbir kurumun elinden yakasını belki tam olarak kurtaramadı; fakat görünüşteki eylemsizliği içerisinde –kızkardeşine duyduğu umarsız aşk gibi– somutlaşan eylemleriyle, savaşı hep sürdürdü.

Bu savaşın çıkışsızlığını hep bilmekte olması, Trakl'ı zamanımızın –ya da bütün çöküş dönemlerinin!– tipik trajik kahramanı kılar.

Şiirinde kendini geç dönem izlenimciliğinin etkilerinden çabuk kurtaran Georg Trakl, kısa zamanda Almanca şiirde dışavurumculuk akımının en önemli temsilcisi oldu. Bu çevrede dışavurumculuk, bir daha hiçbir zaman Trakl'ın düzeyine erişemedi. Şiir veriminde Fransız sembolizminin izlerini de yansıtan Trakl'ın etkisi, günümüzde de sürmektedir.

Ahmet Cemal 1995

GEORG TRAKL

Trakl'ın yaşamı üzerine yazmak isteyen, metnine şairin en sevdiği sözcüklerden ikisini, "veya" ve "belki" sözcüklerini temel almak zorunda kalacaktır. Görünüşte zayıf olan bu temel üzerinde yükselecek yapı, bir tür kaleidoskop niteliğini taşıyacaktır: En küçük dokunuş, görünüşü değiştirecek, ama kurucu öğeler aynı kalacaktır.

Trakl'ın yaşamını insan, tıpkı bir kristal gibi, istediğince evirip çevirebilir; ama sonunda bu yaşam da, tıpkı, Trakl'ın şiiri gibi, hep yabancı kalır. Önemli belgeler, belki de en önemlileri, Trakl'ın kızkardeşine yazdığı ve ondan aldığı mektuplar ortada yoktur, sözde çalınmıştır, belki de yok edilmiştir. Trakl'ın akrabaları ve dostları susmuşlar, en fazla bazı imalarda bulunmuşlardır. Bu büyük suskunluk "doğal olarak" saklanacak çok şey olduğu tahminine yol açmaktadır. Ancak suskunluğun daha Trakl'ın çocukluğunda sarsılmaz ve güçlü bir yeri vardır. Baba evinde, "sofra başında", herkes toplanmışken, ekmek kanamaya başlar, taşa dönüşür. "O çürüyen insanlar, onlar ki, gümüş dilleriyle cehennemi sustular." Suskunluk, bu noktadadır. Şair Georg Trakl ise konuşmasıyla soyunun günahını üstlenmiş olacaktır. "Yıldızlardan örülme, beyaz bir gömlek yakmaktaydı taşıyan omuzları."

Elde önemli belge yoktur. Söylenemez olan, Trakl'ın şiirlerinde söylenir. Trakl, kendi yaşamında suskun bir insandı, yalnızca bazen, ansızın bir monolog tutturur, o zaman da konuşmasının sonu gelmek bilmezdi. O zaman, sanki şiir konuşmaya başlayacakmış gibi olurdu. Ortaya kehaneti andıran sözcükler çıkardı; Trakl, bir anlamda nasıl konuşuyorsa, öyle yazardı.

Trakl'ın yetişkinliği ve Trakl'ın çocukluğu. Bu ikisinin arasında bir sınır, acılı bir sınır ya da geçiş vardır. Söylentiye bakılırsa Trakl, bir defasında kendisinin ancak yarı yarıya doğduğunu, yirmi yaşına kadar çevresini hiç algılamadığını söylemiştir. Bu cümleyi söylediğinde, belki de Karl Kraus'un onunla bağıntılı ve yedi aylık doğan çocuklarla, geç doğan yetişkinlere ilişkin özdeyişini düşünmüştü. Trakl, Kraus'a yanıt verirken, ona "bir anlık, sancılı bir aydınlığı" borçlu olduğunu yazmıştır. Sihirbaz diye anılan Karl Kraus da aynı uçuruma, ortak uçurumlarına, aynı zamanda hem karanlık, hem de güneşli uçuruma bakmayı başarabilmişti. Kesin olan nokta, "doğmamışlar"ın Trakl'ın şiirinden hiç eksilmemesidir. Şiirindeki bütün yabancılar gibi, "torun" da aslında Trakl'ın kendisidir.

Ve sonra Trakl'ın yetişkinlik dönemi. 1908'de, yirmi bir yaşındayken Viyana'dan şöyle yazmıştır: "Buraya geldiğimde, sanki ilk kez yaşamı çok açık, gerçekte nasıl ise öyle, hiçbir kişisel yorum katmaksızın, bütün çıplaklığıyla ve koşulsuz gördüm; sanki gerçekliğin ağzından çıkma bütün o acımasız sesleri sancılı bir biçimde duyabildim" Belki de Trakl asıl o zaman, o anda değilse bile, öyle anlardan birinde doğdu. Salzburg, Viyana'dan farklı olarak, Trakl için çocukluğunun kentiydi, sihirli bir doğmamışlığın kentiydi - öte yandan ise, ölümün eşiğinde bulunmanın, çöküşün kentiydi. Yetişkinliğe doğru yol alan genç, buradan olabildiğince uzaklaşmak, Arnavutluğa, Rusyaya, Borneoya, Güney Denizindeki adalara kaçmak istiyordu. Ama başarı şansı yoktu böyle bir girişimin, olanaksızdı; daha Venedik karşısında bile "açıklanamaz bir korku" duyuyordu. Kaçmak yerine, Innsbruck, Salzburg ve Viyana arasında ancak insanın ayağına çelme takan bir yarıdoğmuşluk yaşandı.

Yaşanması olanaksız, ölü bir yaşamdı bu. Yetişkin Trakl'ın yaşamında kararlar, eylemler, olaylar yoktu. Her karar yetersizdi ve daha eylemin eşiğinde yine yarıda bırakıyordu. Trakl için başkaları, herkesten önce de dostu Erhard Buschbeck eyleme geçmekteydi; varolabilmesini de başkalarına, Ludwig von Ficker'e ve Brenner Çevresi'ne borçluydu. Yaşamındaki tek olay, savaşın başlamasıydı ve bu olay da Trakl'ın sonuyla aynı zamana rastladı "kara çürüme" Trakl, yaşamıyla deneyler yapıyor, kendi yapısıyla sanki bir yabancıymış gibi ilişki kuruyordu. Gelişigüzel, belki de bir esrikliğin pençesinde, tıpkı şiirinde yaptığı gibi, başka yaşamlardan alınma parçaları kendi yaşamına monte ediyordu.

Başkalarına yönelik, çaresizce, çok açık, aşırı bilinçli, sancılı özdeşleşme girişimiydi bunlar; uzun çocukluğunun önlediği, esirgendiği özdeşleşmeler. Rimbaud, Dostoyevski, Baudelaire, belki Nietzsche, belki Oscar Wilde, bunlara ek olarak Otto Weininger'in kuramları; Trakl, bütün bunları "kendini tümüyle vererek" okumuştu; kardeşleri ve babaları, onların yaşamlarını okumuştu, örneğin Raskolnikov'un, Napoleon'un yaşamını okuması gibi, kendi Ben'ini bütünüyle, fizik ve moral varlığının bütünüyle ortaya süren bir kumarbaz kimliğiyle. Yetişkin Trakl'ın yaşamı, önlenemez bir yitirişin deneyimidir.

Yaşam parçaları: Bir erkekle keşişçe, cinsellikten yoksun, ama yine de şehvetle yoğrulmuş bir dostluk girişimi. İçinde ensest motifleri bulunan bir öykünün ve "Yalnızlığın Mektupları"nın yazarı Karl Borromaus Heinrich. Trakl, ona Veronal yollar; sonradan dostu, ilacı intihar etmek için kullanır. Trakl, bu "kardeşine", "çöküşünü", bir kehanet gibi önceden bildirmemiş midir? Söylendiğine göre, bir erkek ona tutulur, bir başkası (yoksa aynı kişi mi?) Trakl'a ateş etmiştir. Rimbaud– Verlaine. Veya Borneo. Ya da zehir, "nous avons foi au poison. Nous savons donner notre vie tout entiére tous les jours. ("Zehre vurgunduk. Kendimizi bütün varlığımızla bütün günlere vermeyi biliyorduk.") Sonra Dionisos'un izinden giden Trakl. "Şarap, üç kez: İmparatorluk me-

murunun geceler boyu kahverengi, kızıl kahverengi bir Pan gibi azmasına yetecek kadar şarap." Veya hemen köşeyi dönünce varılan genelev, "Yahudiler Sokağı"nda, belki de Baudelaire gibi iktidarsız olan Trakl'ın hep gittiği "Yahudi kızları" Ezilenler, ya da şeytan, düşmüş melek, "kanın kötü çiçekleri" Trakl, şöyle yazar Ludwig von Ficker'e: "Yalnızca zayıflığımdan ve korkaklığımdan ötürü kötülük yapmadığımdan, böylece de içimdeki kötüyü daha da utanç verici kıldığımdan eminim." Trakl'ın fizyonomisinden söz edenler içersinde, onun bakışlarındaki zorbalık ve kötülük ifadesine dikkati çekmeyen neredeyse olmamıştır. Ölmeye bırakılmış bir yaşamdır Trakl'ınki; o ürkek ve içine kapanık davranışları, çok yoğun düzeyde, insanüstü, hayvansı bir canlılıkla dolu bir bedeni dizginlemeye çalışır gibidir. Thomas Mann, "Dostoyevski'nin derin, solgun, içine acının ve kutsanmışlığın da karıştığı suçlu ifadesini" görebilmişti; Nietzsche'nin "Zerdüşt"ündeki soluk benizli suçlu tipini de görebilmişti. Genç Dostoyevski, ölümü andıran uyku bunalımları geçirdi, böyle evrelerde öldü sanılarak gömülmekten korkardı. Aynı korkuları Trakl da dile getirir; uyuşturucuların etkisiyle çoğu zaman günlerce ve gecelerce uyuduğundan, korkmakta hiç kuşkusuz haklıdır da. Veya çocuklara tecavüz; bu bakımdan da Dostoyevski, bir örnek sayılabiliyordu. Sonra sadizm ve mazoşizm; her ikisi de çok yoğun düzeyde olmak üzere. Gizemli bir hastalık olan sara, ardından gelen depresyonlar, esriklik evreleri. Parçalar, yaşamdan yapılma alıntılar, gerçeği sıradan bulup bir yana atan, "nice çabalarla edinilmiş belli bir tutum": Borçlar, insanın ruhunu öldüren bir memur yaşamı, çalışma konusundaki yeteneksizlik.

Anıların, gömülmüş umutların
Barınağıdır bu kahverengi kirişler, eskiden
Üzerlerinden sarkan yıldız çiçekleriyle,
Şimdi hep daha sessizleşen dönüşler,
Geçmiş yılların karanlık parıltısı
Harap bahçede,
Mavi göz kapaklarında ise

Hiç dinmeyen yaşlar,
Sen, ey bir zamanlar sevilen!
Daha şimdiden yapraklar damlamakta,
Pas tutmuş akçaağaçtan,
Hüznün billur anlarının parıltısı, ötede,
Geceye yansımakta.

Trakl'ın şiirinde sürekli olarak bir diriliş teması işlenir. *Passion* (Tutku) adlı şiirde Orpheus ile İsa'nın özdeşleştirilmesinin nedeni budur. Orpheus, gölgeyi yeniden hayata kavuşturmaya çalışır, İsa, Lazarus'u uyandırır, Trakl ise "unutulmuş yaşam"a, "unutulmuş çocukluğa" gider. Yalnızca düzyazı şiirler değil, fakat öteki şiirlerin de çoğunda bir anımsama çabasının izleri vardır. Bu şiirlerle zamanötesi bir uzamın kapılarının açılması amaçlanır; fakat sözü edilen şiirler idil peşinde olmadığından, dizelerde aynı zamanda dikenli yollar ve imgelemin acıları betimlenir. Umudun mezarına dikilen taş, her an geriye doğru yuvarlanır. Trakl'ın çalışması, Sisyphos'unkine ya da ipek böceğinin çalışmasına benzer; şair, şiirini sürekli dokur ve değiştirir; geride bize bıraktığı ise, binlerce aynadan yansıyan bu karanlık parıltıdır.

Trakl, kendi zamanöncesini özler, Bu zamanöncesinde insanlar ve nesneler, bağlaç niteliğindeki bir "veya" tarafından gerçekleştirilen geniş bir eşzamanlık içerisinde yer alırlar; sözü edilen bağlaç, tek tek tipleri ayrışmamış, kırılgan ve karanlık bir kitle içerisinde belirgin kılmakla, "ya şu, ya bu"dan kaynaklanan karar verme zorunluluğunu ortadan kaldırır. Trakl'ın adını 1915 yılında şiir dizisine verdiği *Sebastian im Traum* (Sebastian Düşte) düzlemlerinden birinde en uç noktada yoğunlaştırılmış bir otobiyorgrafik sahne niteliğindedir. Burada yeniden "kahverengi tahta kirişler" başka deyişle fındık ağacı, muhabbet çiçeği kokusu, mürver ve ayçiçekleri gibi, anımsamaya yarayan sinyallerden biriyle karşılaşırız. Bir bütün olarak ele alındığında, Trakl'ın şiirindeki hemen bütün kişiler, baba, anne, kızkardeş, "Ben" gibi aile bireyleridir. Başka kişiler çoğul olarak anılır ve örneğin anne-

nin ya da kızkardeşin çok uzağında, sanki bir perdenin gerisinde algılanır. Anne, "gelincik özüyle sarhoş"tur. Trakl'ın annesi, afyon alırdı. "Çocuk, sessiz sedasız hep serin sulara, gümüş rengi balıkların yanına indiğinden..." Trakl'ın (büyük bir olasılıkla) intihar girişimi; beş yaşındayken ilk kez suya atlamıştır; sekiz yaşında ise ne yaptığının ayırdına varmaksızın bir havuza girer, "Kendini bir taş gibi bir beygirin önüne fırlattığında..." Trakl'ın atlar, nalbant ve demirci karşısındaki başkaldırısı. Babası, loş döner merdiven, cinsellik ve suçluluk, piyano çalan kızkardeş, hep soğuk ve boş olan, en fazlasından duvar kağıdıyla kaplı odalar... *Sebastian Düşte*, çaresizce bir çabayla unutulmamasına çalışılan, ama unutulmuş bir çocukluktan kaynaklanma, hep yinelenen formülleri ve sihirli sözcükleri sergiler. Burada ortaya çıkan imgeler aslında imge olmayıp, imgelere ilişkin çağrışımlar, gizemli adlardır; kendi içersinde kapalı bir tasarımlar dünyasının yerine geçer.

Ancak Trakl'ın kendini kendi şiirinde ne ölçüde yurdunda hissettiği de sorulması gereken bir noktadır. Çünkü geride bir dost kalır, ya da tersine, "içimde bir çocuğun gölgesi, içini çekerek doğruldu" Trakl, sınıra gider, aynı zamanda hem burada, hem de ötede, yani Orpheus'un dönüp arkasına baktığı yerdedir; şiir görünüşte kaskatı, içiyse hareket doludur; Trakl yaşar ve ölür, kovuluşu, katmerli kovuluşu irdeler. Tanrı insanı kendi sûretine göre yaratmıştır; gelgelelim insan, ancak ikinci doğumuyla birlikte Tanrının bir eşi olur; zira artık iyiyi ve kötüyü tanımış, suçu ve masumiyeti, hakikati ve hakikat olmayanı birbirinden ayırmayı öğrenmiştir; bu noktada melekler, insanoğlu geri dönmesin, ikinci bir kez yaşamın ağacının yemişlerini tatmasın, böylece de yine masumiyet konumuna gelmesin diye, kılıçlarıyla nöbet tutarlar. Dilin sonsuzluğu boyunca ilerlemek, bilinç ile bilincin yardımıyla savaşmak -bu, hiçbir zaman noktalanamayacağı için, aslında gerçekçilikle ilintisiz bir girişimdir. Seçenek ise, uyuşturulmuş olma konumudur.

Trakl sürekli olarak eylemin gerçekleştiği yere döner. Eylemi şiirin söylemiyle aşmak, böylece eylemin kefaretini ödemiş olmak,

bu yolla şiirin zaten önceden hazırlamış olduğu yapay cennete geri dönme hakkını kazanmak için, söylenmesi olanaksızın çevresinde dolanır ve ona başvurur. Trakl'ın buradaki amacı, kesinlikle duyuları öldürmek değildir; asıl yaptığı şey, ancak gerçekleştirdikten sonra, belki de çok sonra, bu yüzden de çok daha yoğun düzeyde bir suç diye algıladığı bir eylemin estetik arındırılmasıyla duyuların masumiyetini sağlamaktır. "Bir soy"; bu, cinsellikten yoksunluk demek değildir, fakat tümel bir cinselliktir; başka deyişle kopup birey olma felaketinden önce gelen tümel cinselliktir. Görünüşe bakılırsa Trakl, gebelikler ve doğumlar karşısında açıklanabilmesi olanaksız bir korku ya da tiksinti duyar; bunun arkasında belki de şairin karşı cinsin doğurabilme yetisinden duyduğu kıskançlık yatmaktadır. Gelmekte olan Tanrıyı yaratmak, kendi kendini bir üçüncü kez doğurmak; cennete açılan ve nöbetçilerin beklemediği öteki kapıyı bulmak; bu, sonsuz uzaklıktaki bir hedeftir; şiir, oraya doğru uzanan dikenli bir yol oluşturur ve bizler şiir okuduğumuzda, o yoldan geçeriz.

Belki de her önemli şiir yapıtının bedeninde böyle bir diken saplıdır ve belki de cennet, herkesin kendi çocukluğuna ilişkin kitlesel bir fanteziden başka bir şey değildir. Trakl'ın şiirleri, kulağa masallar gibi, "ormanın söylenceleri" gibi gelir; bu masallar ve söylenceler balıkçılarla, çobanlarla, avcılarla, kurtlarla ve başkaca av hayvanlarıyla, ağaçlarla ve pınarlarla, güneş, ay ve yıldızlarla, meyhanelerle, ekmek ve şarapla, Georg ve Gretl'le doludur. Zamanöncesi, kolektif bir zamanöncesidir ve böyle olduğu ölçüde kişisel olmaktan uzaktır. Trakl'ın şiiri, özgün çağrıştırma gücü bağlamında henüz bütünüyle klasik ve romantik lirik şiir geleneğine bağlıdır; bu yüzden kimi zaman bir halk şarkısı dinlemekte olduğumuzu düşünürüz. Trakl'ın gerçekleşmesini istediği fantazyalar aslında hepimizin fantazyalarıdır, ve bunlar, derine indikleri ölçüde de korkuyla doludur. Trakl, yaşama en son noktasından bakar, bakışları ise en uç noktadaki başlangıcın, bazalt taşından mağaraların özlemiyle doludur.

"Sen, hâlâ yaban." Hayvan, mavi hayvan, yumuşakbaşlı av hayvanı ikinci doğumdan esirgenir; bu hayvan yetişkinleri, sınırsız

narsisizmi ve bakma merakı içersindeki küçük çocuğun yaptığına benzer bir biçimde büyüler. Bu, Rilke'nin şiirlerinin de hep atıfta bulunduğu açık olma konumudur: "Özgür hayvan/hep geride bırakır yıkımını/önünde ise Tanrı vardır" Ya da yine "doğmamış"lardan biri olan, tıpkı Orpheus gibi, çalıların ve hayvanların arkasından geldikleri Kaspar Hauser. "Ben bir binici olmak istiyorum", babam gibi olmak istiyorum, kendimi artık atın önüne atmıyorum, fakat onun sırtına biniyorum" Bu istek, bize bir zorlamayı ya da kendisinin "ağzından çıkan karanlık yakınmanın" dile getirdiği yargıyı anlatmıyor mu? Rilke'de olduğu gibi, Trakl'da da melekler, bu açık, doğmamış, yapay, bütünüyle estetik yaşama aracılık ederler; bu yaşamın üzerine kısa zaman sonra katilin gölgesi düşer; bu gölgede bir başka Ben gizlidir. "Sevgi gelmeye görsün insan kurtuluverir", diye yazar Trakl, Ludwig von Ficker'e. Solgun ve donuk görünüşteki annesi, bütünüyle edilgindir, kimi zaman Georg'a bir haber gönderir, ama Viyana'daki oğluna asla yazmaz. Trakl, doğumunu kendisini sevgi isteme hakkından yoksun kılan bir suç olarak duyumsamış gibidir. Belki de bu istek, büyüklüğünden ötürü olanaksızdır. Ve belki de Trakl, kendisinden birilerinin hep bir şeyler çaldığı, bencil ve öfkeli çocuk, sevgi ve aşk isteğini daha sonra kızkardeşine yöneltmiştir. Kızkardeşi doğduğunda, Trakl beş yaşındadır. Çocukluğu, nehirle dağların arasında badem biçiminde uzanan, göğü sonsuz bulutlarla dolu, bu nedenle açıklıkta olduğu halde hep korunaklı kentte, Salzburg'da geçer. Ya da kendisinin dışında her şeyden nefret eden, ilençli bir kenttir bu ve Trakl, ondan kurtulmayı bir türlü başaramaz. Şiir, etrafındaki çitin üzerinden ayçiçeklerinin sarktığı bir bahçedir, suçlu için öngörülen hapisanedir; çocukluğun mavi mağarasıdır; gölgelerin hüzünlü mağarasıdır.

"Kendimi bütünüyle gizlemek ve bir başka yerde görünmez olmak isterdim", diye yazar Trakl, Buschbeck'e. Belki bu noktada Rimbaud'yu da alıntılamaktadır. "Gerçek yaşam, burada değil. Bizler dünyada değiliz." Trakl, dış dünyadan gelen ve herkesten çok daha yoğun düzeyde algılamak zorunda olduğu uyartılar

selinden kaçtığında: "Benim dünyam, *benim*", der. Kompartmanda, karşısında oturana bakmaya dayanamadığı için tren yolculuklarını ayakta geçirir. Kendisini dokunulamaz olarak duyumsar ve buna karşın biri değdiğinde ürker: Alnı sanki balmumundan yapılmadır, sanki derisi yüzülmüş ve salt havanın teması acıtabiliyormuşçasına duyarlıdır. Öte yandan dünyaya hiçbir şeyi ihmal etmeksizin bakar. Ne görür baktığında? Kendini dünyanın, daha doğrusu doğanın sınırlarını kaldıran kişi olarak görür. Benzerlikler bütünü bir kez oluştuktan sonra, bu doğa Trakl'ın ölçülerini taşır. O zaman her imge otomatik olarak kendinden bir başka imgeyi üretir, her imge bir an boyunca karanlık ya da düz olmayan bir aynadır. İçinde suyun, pınarların, havuzların, su birikintilerinin geçmediği şiirlerin sayısı çok azdır. Sözü edilen, yüzeyi düz, kuru, bazen beyaz, siyah ya da kör bir sudur. Ayrıca suyla bağıntılı olarak balıklara, perilere, deniz perilerine, sudaki ölülere, Ophelia'ya da yer verilir.

Uyku, salt narsisist konumu yineler. "Uyanırken dünyanın acısını duyarsın"; uyanık oluşun, yetişkin oluşun dehşeti sonsuzdur. "Uzun zaman karanlık taşın serinliğinde kalmış biri", Trakl'ın bir şiiri böyle başlar; şiirde yeniden ormanın derinlikleri, annenin görüntüsü, mavi paltosu ve atın gölgesi belirginleşir. "Nice zamanlar mavi derinliklerde yaşayan Narkissos," ya da mavi sularda yaşayan Narkissos... Daha sonra, dış görünüşü Trakl'a benzeyen kızkardeş, erkeksi görünüşlü "genç kız" "Şehvetti, yeşillenen yaz bahçesinde suskun çocuğa karşı güç kullandığı için, onun parlak yüzünde kendi geceyle çevrili çehresini tanımıştı." Sonra ayna kırılır. Şair suya eğildiğinde çehresinin onu terk etmiş olduğunu görür. Kimdir onu terk eden, kızkardeşi mi, çocukluğu mu, duyularının masumiyeti mi? Ya da kör aynada boşuna bir çabayla görüntüsünü arayan, düşmüş melek. Bir yandan Ben ile dünyanın, öte yandan doğa güçlerinin kendi aralarında birbirlerinin yerini tutabilmesi, Ben ile kızkardeşin birbirinin yerini tutabilmesiyle yinelenir ya da doyuma ulaşır. "Ey kızkardeşim, senin o acınası gölgen", "Ey yabancı, şu acınası gölgen"e dönüşür. Şair Trakl için bu doyum ve kopuş anına geri

dönmek, bir saplantıdır. Trakl'ın şiiri kendini anlatmaz, fakat sonsuz bir yankılar dizisi boyunca ses verir, sudaki daireleri izler. Bu şiir, insanda sanki dokunulamazmış izlenimini uyandırabilir; ama onun parıltılı yabancılığına, belki sonunda içinde kendi yabancılığımızla yüzyüze geleceğimiz yabancılığına saygı gösterdiğimiz takdirde, bu şiirin kapılarını açabiliriz.

Trakl konuştuğunda, monolog söyler gibi, alçak sesle, tekdüze, kendi içine kapanık bir ifadeyle konuşur. Kendini anlatmaz. Ama biz buna karşın onu anlayabiliriz. Tüm yabancılığına karşın, onunla benzeşiriz. Eylemde bulunmaya zorlandığımızdan, özgürlüğümüzü, olanakların açık dünyasını sınırlandırırız. Suçlu konumuna düşeriz. Bunun için kendimize ait bir resmi gereksiniriz, ama bu resme hiç benzemeyeceğimiz kesindir; kimi zaman resim dönüp üstümüze saldırır. Annesinin resmine benzeyen bir kadını arayan erkek, acınası bir ensest artığıyla uğraşıyor demektir. Biz, Trakl'ın şiirindeki söylenemez olan'ı biliriz. Bildiğimiz için de sarsılırız. Trakl'ın şiirinin karanlığı, henüz bize ait olan yabancıdır; bu, madalyonun hiç yitirilmeyecek olan öteki yüzüdür; onu günümüzün aydınlığından kovmuş olduğumuza inanırız; ama belki de aslında yaptığımız, mağarada bağlı olarak çömelmek ve gölgelerle oynamaktır.

Uzaklarda ise bütün zehirleri bilen Trakl vardır. Şiirle okuru arasında hep bir yabancılık kalır. Şiir sana bakar, hatta ona dokunabilirsin bile, yalnızca bir an, ama ondan sonra kaçıp gider. Parıltılı bir nesne, yansımalardan yana zengin bir billur, çekici, yaklaşılabilmesi olanaksız, bir uyarı gibi. "Çünkü burada yoktur/ Seni görmeyen bir yer. Yaşamını değiştirmek zorundasın."

Hep bir yabancı olarak kalan Trakl. Umumhanenin girişinde bir gölge gibi, duvara yapışması. Yahudiler Sokağı, bugün yalnızca Tahıl Sokağı'nın, Trakl'ın onca nefret etmiş olduğu bakkal zihniyetinin ana caddesinin bir uzantısıdır. Eski umumhanenin yerinde de şimdi bir banka bulunmaktadır, böylece bir süreklilik, belki de, daha doğrusu, büyük bir olasılıkla, son süreklilik kendi-

ni belli etmektedir. Ne de olsa çöküş de yaşamın bir evresidir. Artık yıkımı arkamızda bıraktık, gelgelelim diriliş, bir ölü doğumdan başka bir şey olmadı. Belki de artık tarihin ötesinde yaşamaktayız ve Salzburg, hiçbir yerde yok.

LEOPOLD FEDERMAIR
(Çeviren: Ahmet Cemal)

1909-14

GEÇİP GİDEN BİRİNE

Bir zamanlar, geçip giderken
Bir yüz görmüştüm,
Acılarla dolu;
Sanki alabildiğine derin ve gizliden
Bana yakın.
Tanrının bir armağanı –
Öylesine geçip, gözden kaybolmuştu...

Bir zamanlar, geçip giderken
Bir yüz görmüştüm, acılarla dolu,
Bir anda beni büyüleyiveren,
Sanki karşımdaki, eskiden,
Rüyadaymışcasına ve şimdi çoktan
Geçmişe karışmış bir başka hayatta,
Sevgilim dediğimdi.

FIRTINA AKŞAMI

Akşamın o kızıl zamanları!
Kıvılcımlanır açık pencerenin önünde
Maviye bürünmüş, karmakarışık asma yaprakları,
Korkunun hayaletleri ise siniktir oda köşelerinde.

Tozlar dans eder sokakların kokusunda.
Rüzgâr, camları kırarcasına sarsar.
Kurşuni bulutlar şimşeklerin ağırlığıyla,
Sanki vahşi at sürülerini kovalar.

Yüksek sesle kırılır sudaki aynalar.
Martıların çığlıkları yükselir pencere pervazlarından.
Ateş rengi bir süvari, tepeden aşağı atını mahmuzlar
Ve yalazlara bölünüp, yükselir ormanın ağaçlarından.

Hastalar bağırışırlar hastanelerde.
Mavimsidir uçuşan gece kuşlarının rengi.
Ansızın, parıltılı bir gürültüyle
Yankılanır damlardan yağmurun sesi.

RONDO

Geçip gitti günlerin altını,
Akşamın kahverengi ve mavi alacası:
Çobanın tatlı kavalıyla öldü
Akşamın kahverengi ve mavi alacası
Geçip gitti günlerin altını.

TERK EDİLMİŞ BİR ODADA

Pencereler, rengârenk çiçek tarhları,
Bir orgun ezgileri yansımakta içeriye.
Duvar kâğıtlarında gölge oyunları,
Şaşılası çılgın, birbirini izlemekte.

Çalılar sallanmakta yalazlanmışcasına,
ve bir sivrisinek sürüsünün sazları.
Ekin biçilmekte uzak tarlada,
Ve sonra, yaşlanmış bir suyun şarkısı.

Kimin soluğudur beni okşamaya gelen?
Tuhaf işaretler çizmekte kırlangıçlar.
Sınırsızlıkta akıp giden,
Ta orada, altın renkli ormanlar.

Alevlerin parıltısı yükselmekte tarhlardan.
Sarımsı duvar kâğıtlarında ise,
Hazdan çıldırmış oyunlar.
Biri başını uzatıp bakmakta kapıdan.

Tatlı bir tütsü ve armut kokusu,
Camlardan ve sandıktan yansır günbatımı.
Ve beyaz yıldızlara doğru
Eğilir birinin sıcak alnı.

YÜREĞİMDE AKŞAM ÇÖKERKEN

Baykuşların çığlıkları duyulur akşam olduğunda.
Çayırda iki karga sıçrar.
Yaprakları hışırdar kızıl renkli akçaağacın.
Yolcunun önüne çıkar yoldaki küçük meyhane.
Tadına doyulmaz taze şarapla fındıkların.
Tadına doyulmaz günbatımında ormanda sarhoş dolaşmanın.
Sancılı çanlar duyulur kara dalların arasından.
Çiğ damlar gecenin yüzüne.

MELANKOLİ

Maviye çalan gölgeler. Ve sizler, geçip giderken
Ben, arkamdan uzun uzun bakan koyu gözler.
Gitar sesleri hafiften eşlik eder sonbaharın sesine,
Bahçede dönüşerek kahverengi birikintilere.
Ölümün o ciddi görünüşlü kasvetini, sanki
Perilerin elleridir hazırlayan, kırmızı göğüsleri
Emer çürümüş dudaklar ve kara birikintilere dalar
Deli güneşin alnına sarkan ıslak saçlar.

İKİNDİ VAKTİNE FISILDANANLAR

Sonbahar gibi incelmiş, ürkektir güneş ufukta,
Ve yemişler ağaçlardan dökülür.
Mavi odalar sessizliğe bürünür
Uzun bir ikindi zamanında.

Madeni tınılardır ölümün ezgileri;
Ve beyaz bir hayvan çöker yere.
Uçup gitmiştir yapraklarla birlikte,
Bronz tenli kızın türküleri.

Tanrının renklerini düşleyen varsa,
Hisseder çılgınlığın hafif kanatlarını.
Dans eden gölgeler alır tepenin etrafını,
Çürümeyle astarlanmış, kapkara.

Huzur ve şaraptır günbatımıyla gelen;
Hüzünlü gitar sesleri sızar damlalarla.
Ve içerdeki lambanın tatlı ışığına,
Bir düşe dalarcasına dönmektesindir sen.

ESKİ BİR SOYKÜTÜĞÜNE YAZILANLAR

Sen, ey melankoli, tatlı hüznü yalnız ruhların,
Hep geri dönersin bıraktığın yere.
Sonunda kora dönüşür altın bir gün.

Kadere rızadır sanki boyun eğişi acıya, sabredenin,
Güzel seslerin ve hafiften bir çılgınlığın eşliğinde.
Bak ! Güneş artık batmakta

Yine döner gece, yakınmalarıyla bir ölümlünün,
Ve acı çekenin hemcinsleri de vardır.

Sonbahar yıldızların altında bir ürpermeyle,
Baş, her yıl daha bir eğilir.

DE PROFUNDIS

Anızı sökülmemiş tarlalara dökülür kara yağmur.
Yapayalnız duran, kahverengi bir ağaçtır.
Fısıltılı bir rüzgâr dolanır boş kulübeleri.
Alabildiğine hüzünlüdür bu akşam.

Köy evinin yanından geçip,
Birkaç başak toplar yetim kız.
Yuvarlak ve altın parıltılıdır gözleri günbatımında
Ve kucağı, cennetten gelecek damadı bekler.

Dönüş yolunda
Çobanlar o güzel bedeni
Çalılıklarda çürümüş buldular.

Bir gölgeyim yalnızca, uzak ve karanlık köylerde.
Tanrının suskunluğunu
Koruluktaki havuzdan içtim.

Soğuk bir demir basılmakta alnıma
Örümcekler yüreğimi bulmak peşinde.
Bir ışıktır, ağzımda sönmekte olan.

Gece bir fundalıkta buldum kendimi,
Yıldızların kirinden ve tozundan kaskatı.
Fındıklıktan
Yine kristal meleklerin ezgileri yankılanmaktaydı.

AKŞAM ŞARKISI

Akşam vakti, kararan yollarda ilerlediğimizde,
Soluk gölgelerimiz çıkar karşımıza.

Susadığımızda,
Derenin bembeyaz sularını
Kederli çocukluğumuzun tadını içeriz.

Ölmüşlüğümüzle, mürver ağaçlarının altında dinleniriz,
Bakarak gri martılara.

Karanlık bulutlar yükselmekte
Keşişlerden daha soylu zamanları saklayan
Kentin üzerinde.

Tuttuğumda incecik ellerini
Yuvarlak gözlerini hafifçe açmıştın,
Şimdi çok zaman geçti aradan.

Ama karanlık bir hoş ezgi çaldığında ruhun kapısını
Sen, bembeyaz, ortaya çıkarsın dostun sonbahar
peyzajında.

YALNIZLARIN SONBAHARI

Geri dönüyor kasvetli sonbahar bütün zenginliğiyle,
Güzel yaz günlerinin solmuş parıltısı.
Çürümüş kabuktan tertemiz bir mavi çıkmakta;
Kuşların uçuşları ise yüklü en eski efsanelerle.
Çoktan fıçılara doldurulmuş şarabın yenisi,
Sessizlikte karanlık soruların fısıltılı yanıtları.

Bir haç dikilmiş çorak tepenin üstüne;
Kızıl ormanda yolunu yitiren bir sürü var.
Bulut, sudan aynanın üzerinden geçmekte;
Dinlenmektedir şimdi bu toprağın insanı.
Hafiften dokunmakta akşamın mavi kanatları
Kuru otlarla kaplı bir dama, kara toprağın tenine.

Yıldızlar neredeyse konar yorgun adamın kaşlarına;
Serin odaları kaplar sessiz bir yalınlık
Ve melekler çıkarlar sessizce, acıları okşanırcasına
Taşıyan sevenlerin mavi gözlerinden.
Sazlıklar hışırdar; sonra dalgalanır eski bir ürperti,
Çıplak otlaklardan damla damla sızdığında kara çiğ taneleri.

TUTSAK EDİLMİŞ BİR KARATAVUĞUN ŞARKISI

Ludwig von Ficker için

Yeşil dalların arasında kara soluklar.
Küçük mavi çiçekler sarmış çehresini
Zeytin ağacının altında, can çekişen
Altın adımlarını sürükleyen yalnızın.
Gece, sarhoş kanatlarla çırpınmakta.
Hafiften kanayan bir boyun eğiş,
Çiçeklenen dikenlerden damlayan çiğ taneleri.
Kırılan bir yürek kucaklamakta
Güleryüzlü bir merhametin kollarını.

SABAH ŞARKISI

Şimdi in aşağı, ey Titanların çocuğu,
Ve uyandır artık bağrındaki o delice sevileni!
İn aşağı ve sar
Rüyalara dalmış başı narin çiçeklerle.
Tutuştur ürperen gökyüzünü parlak bir meşaleyle,
Tutuştur ki, solan yıldızların sesi duyulsun
Ve eriyip gitsin gecenin tülleri
Alevlerin arasında,
İçinde yeryüzünden kaçan kışın hâlâ
Uğultularıyla buz gibi tehditler yağdırdığı
Ve uzak cennetlerin parıltılarla açıldığı
Dev bulutlar un ufak olsun.
Ve ondan sonra sen, görkeminle ve uçuşan saçlarınla
İndiğinde aşağı, karşılar toprak ana mutlu bir suskunlukla
Ateşli talibini, ve senin vahşi, fırtınalı kucaklayışınla
Sarılarak, açar sana o kutsal kucağını.
Ve çiçeklerle tutuşan sen, yaşamın tohumlarını
Uyandırdığında toprakta, sen sana benzediğince
Sana benzeyen, senin iradenden bağımlı, hep dalgalı
Bir yüce gelecek galebe çalsın geçmişe,
Toprakta sonrasız gizemli bir şey, gelecekte
Tanımsız bir güzellikle yenilensin bir kez daha
Diye, o zaman kaplar sarhoş toprağı
Sezgilerin en tatlısı.

NOVALİS İÇİN

Karanlık toprakta dinleniyor kutsal yabancı.
Solup giderken çiçek açma döneminde,
Tanrıydı yumuşak dudaklarından yakınmasını alan.
Şimdi masmavi bir çiçektir
Acıların karanlık evinde yaşayan şarkısı.

DÜŞLERGEZER

Neredesin, yanımdan ayrılmayan,
Neredesin, cennetin çehresi?
Bir sert rüzgâr alay etmekte: Sen, deli!
Bir düş! Yalnızca düş! Ey ıslah olmayan!
Ama yine de! Yine de! Nasıldı eskiden,
Ben gecede ve yalnızlıkta yitip gitmeden?
Anımsıyor musun, ey ıslah olmayan, ey deli!
Sert rüzgâr sanki ruhumun yankısı:
Ey deli! Ey ıslah olmayan!
Durmuyor muydu yalvaran elleriyle kadın,
Dudaklarında kederli bir gülümsemeyle,
Seslenmiyor muydu yalnızlığa ve geceye!
Neydi seslendiği! Bilmiyor musun ?
Aşk gibiydi sanki. Taşımıyordu hiçbir yankı
Ona bu sözcüğü gerisin geriye.
Aşk gibiydi sanki. Taşımıyordu hiçbir yankı
Ona bu sözcüğe gerisin geriye.
Ve rüzgâr – ruhumun yankısı!
Sürekli alaylı: Ey ıslah olmayan! Ey deli!

GECEYE ŞARKI

1

Bir nefesin gölgesinden doğma bizler
Dolanıp durmaktayız terk edilmişliklerde
Bizler, yani sonrasızlıkta yitirilenler,
Kurbanlarız, adandıklarımızı bilmezcesine.

Dilenciyiz sanki, yok benim diyebileceğimiz,
Kapalı kapılar önünde birikmiş delileriz.
Körler gibi kulak kabartmışız, içinde
Fısıltılarımızın yitip gittiği sessizliğe.

Hedefi olmayan yolcularız bizler,
Bulutlarız, rüzgârlarda dağılan,
Ya da ölümün soğuğunda üşüyen çiçekler,
Yerimizden kopartılmayı beklemekteyiz.

2

Varsın, son acılar da somutlaşsın bende,
Savunmuyorum kendimi, ey karanlık güçler.
En büyük sessizliğin yolu sizlerden geçer,
O yoldan yürürüz en serin gecelere.

Soluğunuzla daha sesli alevlere boğmaktasınız beni,
Sabır! Yıldızlar kora dönüşürken, düşler kaymakta
Bize adlarını söylemekten kaçınan diyarlara,
Oralara ancak feda edersek girebiliriz düşlerimizi.

3

Sen ey kapkara yürek, ey karanlık gece,
Kimdir yansıtan, en kutsal zeminlerinizi,
Ve kötücüllüğünüzün son vadilerini?
Acılarımız karşısında donup kalmış maske –

Acılarımız ve hazlarımız karşısında
Taştan bir gülümseme boş maskenin dudaklarında
Bir kaya, bütün ölümlülerin çarpınca kırıldığı,
Üstelik varlığı bize bile kapalı.

Ve sonra dikildiğinde karşımıza bir yabancı düşman,
Alaylarıyla aşağılayarak ölesiye didişmemizi,
O zaman daha bir hüzünlü olur şarkılarımızın ezgileri
İçimizde ağlayan ise kalır anlaşılamadan.

4

Sensin, sarhoşluğu getiren şarap,
Ben, şimdi güzel danslarla kanamaktayım
Ve taçlandırmak zorundayım acımı çiçeklerle!
Bağrındaki en derin anlamın istediği buysa, ey gece!

Kucağındaki bir arpın telleriyim sanki,
Ve son acılarım uğruna şimdi
Senin karanlık şarkın boğuşmakta yüreğimde,
Beni ölümsüz kılıp, bir sise çevirmekte.

5

Bu huzur – ey derin huzur!
Yok artık dini bütün çan sesleri,
Sen, ey acıların tatlı anası, sen –
Barışın, sanki ölümün enginliği.

Sar o serin ve sevecen ellerinle,
Sar bütün yaraları –
Böylece içten kanasınlar yalnızca –
Sen, ey acıların tatlı anası!

6

Bırak, suskunluğum senin şarkın olsun!
Ne ifade edebilir ki fısıldayışları sana,
Hayatın bahçesinden ayrılmış bir yoksulun?
Bırak, hiç adın olmasın iç dünyamda –

Ruhumda oluşmuş, ama düşlerden yoksun,
Artık sesi kalmamış bir çan gibi,
Tatlı gelini acılarımın,
Ve uykularımın sarhoş gelinciği.

7

Toprakta ölüşlerini duydum çiçeklerin,
Ve havuzların sarhoş yakınmalarını,
Bir de çanların söylediği bir şarkıyı,
Gece, ve fısıldanan bir soru;
Ve bir yürek – yaralanmış ölesiye,
Yoksul günlerinin ötesinde.

8

Suskundu karanlık, beni söndürdüğünde,
Gün ortasında ölü bir gölgeydim –
O zaman çıkıp mutlulukların evinden
Yürüdüm gecenin derinliklerine.
Şimdi bir gölge oturmakta yüreğimde,
Bir gölge, hissetmeyen günün çoraklığını –
Ve dikenler gibi sana doğrulup gülümseyen,
Senden, yalnız senden yana, ey gece!

9

Ey gece, acılarımın önündeki dilsiz kapı,
Gör artık bu karanlık yara izinin kanadığını
Ve kabından taşmak üzere olduğunu çektiklerimin!
Ey gece, ben hazırım artık!

Ey gece, unutmuşluğun bahçesi, darmaduman,
Yoksulluğumun dünyaya kapalı ihtişamında,
Salkımlarla, dikenli çelenkler de solmakta.
Gel, ey en yüce zaman!

10

Bir zamanlar gülmüştü içimdeki şeytan.
Ben, bir ışıktım parıltılı bahçelerde,
Oyunlarla dansların eşliğinde,
Bir de aşkın şarabı, başımı uyuşturan.

Bir zamanlar ağlamıştı içimdeki şeytan.
Ben, bir ışıktım sancılı bahçelerde,
Kadere boyun eğişin eşliğinde,
Parıltısıyla, yoksulluğun evini nura boğan.

Şimdi ağlamadığına ve gülmediğine göre o şeytan,
Yitip gitmiş bir gölgeyim bahçelerde
Ve ölüm karası eşliğinde,
Boş geceyarısının sessizliğiyle dolaşan.

11

Zavallı gülümsemem sana ulaşma çabasında,
Hıçkıran şarkım ise yitip gitmekte karanlıkta.
Artık yolumun sonuna varmak, tek istediğim.

Bırak gireyim senin tapınağına,
Bir zamanlarki gibi, çılgın ve dindarca
Ve sessiz bir duayla önünde eğileyim.

12

Geceyarısının derinliğinde, sen
Ölü bir sahilsin suskun denizin yanında,
Ölü bir sahil: Bir daha asla!
Geceyarısının derinliğinde, sen.

Geceyarısının derinliğinde, sen
Gökkubbesin, bir zamanlar yıldızının parladığı,
Bir Gökkubbe, artık hiçbir Tanrının çiçek açmadığı.
Geceyarısının derinliğinde, sen.

Geceyarısının derinliğinde, sen
Döllenmeden kalansın sıcak bir rahimde,
Ve hiç can bulamamış, öylece!
Geceyarısının derinliğinde, sen.

BİR PENCEREDE

Damların üzerinde gök mavisi,
Ve geçip giden bulutlar,
Pencerenin önündeki ağaçta baharın çiğ taneleri,

Ve bir kuş, sarhoş kanatlarıyla,
Kaybolmuş bir koku çiçeklerden –
Duyan bir yürek: İşte dünya!

Büyüyor sessizlik, öğlen vakti ise yanmakta,
Tanrım, dünya nasıl da zengin!
Ben düşler boyu koşarken, hayat benden kaçmakta,

Şu dışardaki hayat – bir yerlerde
Aramızda bir yalnızlık denizi varmışcasına uzak!
Duyan bir yürek, neşeyi özlemekte!

YAŞLI BİR KADININ ÖLÜMÜ ÜZERİNE

Çoğu zaman kapıyı dinliyorum dehşetle
İçeri girdiğimde ise sanki biri henüz kaçmış,
Ve kadının bakışları dikiliyor benden ötelere,
Hülyalı, sanki beni başka yerlerde görmekte.

Bütünüyle kendi içinde iki büklüm, dinliyor
Ve umursamıyor sanki çevresinde olup bitenleri,
Ama bir gürültü geldiğinde pencereden, sarsılıyor
Ve sessizce ağlıyor, tıpkı korkmuş bir çocuk gibi.

Ve yorgun elleriyle beyaz saçlarını okşuyor
Ve soruyor solgun bir bakışla: Zamanım geldi mi?
Ve sayıklıyor ateş nöbetiyle: Mihrabın ışıkları yanmıyor!
Nereye gidiyorsun? Neler oluyor?

ÇİNGENELER

Özlemin korları var gece karanlığı bakışlarında
Hiç bulamadıkları vatana duyulan özlemin korları.
Öylece kapılmış gidiyorlar, derin esrarı yalnızca
Sonsuz hüzünlerde yatan bir kara yazgının akışına.

Bulutlar öncülük ediyorlar yollarına,
Kimi zaman peşlerine bir kuş sürüsü takılıyor,
Akşam vakti izleri kaybolana kadar
Ve bazen de rüzgâr, bir veda çanını getiriyor.

Yıldızların yalnızlığıyla örülüdür döşekleri,
Bu yüzden şarkıları daha bir özlemle dalgalanmakta
Hıçkırıklar, kaç kuşaktan miras lanetlerin ve acıların eseri,
Öyle ki, hiçbir yıldızın umudu yüreklerini aydınlatamamakta.

KARŞILAŞMA

Yolda bir yabancı – bakıyoruz birbirimize
Ve soruyor yorgun gözlerimiz:
Hani yaşamının hesabı, nerede?
Sus! Sus! Bitmeli ağlayıp inlemelerimiz!

Etraf daha bir serinliyor,
Bulutlar dağılıp gidiyor enginlerde.
Bence bu soru sormalar artık bitiyor,
Kimse olmayacak yanımızda, geceye yürüdüğümüzde.

HUZUR VE SUSKUNLUK

Çobanlar, güneşi çıplak ormana gömdüler.
Bir balıkçı
Keçi kılından bir ağla mehtabı donan sudan çekti.

Mavi bir kristalde
Yaşıyor solgun insan, yanağını yıldızlara dayamış;
Ya da, erguvan rengi bir uykuda başını eğiyor.

Ama kuşların kapkara uçuşu hâlâ
Etkilemekte bakanları, mavi çiçeklerin kutsallığını,
Düşünmekte yakın sessizlik unutulanları, sönmüş melekleri.

Alın, yine gecelemekte aytaşları arasında;
Kızkardeş, sonbaharda,
Güzel bir delikanlıya, kapkara çürümeye dönüşmekte.

RUHUN İLKBAHARI

Uykuda bir çığlık; rüzgâr, kara sokaklarda tozutmakta,
İlkbaharın mavisi ise el sallıyor kırılmış dalların arasından,
Gecede çiğ taneleri erguvan renginde, etraftaki yıldızlar sönmekte.
Nehrin şafağı, yeşile çalıyor, gümüş ise eski ağaçlı yollarla,
Kentin kulelerinin rengi. Kayıp giden teknede tatlı bir sarhoşluk
Ve çocukluğun bahçelerinde karatavuğun boğuk sesleri,
Pembe bitki örtüsü açılmaya başladı bile.

Sular ağırdan akmakta. Sonra çayırın nemli gölgeleri,
Yürüyen hayvan; yeşillenen, tomurcuklu dal
Kristal alma dokunuyor; parıltılar saçan bir sandal.
Güneş, tepedeki pembe kubbede hafiften yankılanmakta.
Çam ormanının, nehrin kıyısındaki ağırbaşlı gölgelerin sessizliği çok derin.

Arınmışlık! Arınmışlık! Nerede ölümün korkutucu
Yolları, taşlaşmış suskunluğun dehşeti, gecenin kayaları
Ve tedirgin gölgeler? Parlak bir güneş uçurumu.

Kızkardeşim, ormanın yalnızlık kokan bir köşesinde
Bulduğumda seni, öğlendi vakit ve derindi hayvanların
suskunluğu;
Vahşi meşenin altında bir beyazlık, ve diken gümüş
renginde açmaktaydı.
Alabildiğine ölüm vardı, yürekte ise bir alev, şarkılı.

Sular, balıkların güzel oyunlarını daha bir koyu sarmakta,
Keder saati; suskun bir güneş manzarası;
Bir yabancıdır şimdi ruh yeryüzünde. Mavi şafak,
Ormanda sanki bir hayaldir ve sonra uzun uzun çalar
Karanlık bir çan köyde; huzur dolu bir eşlik vardır.
Ölünün bembeyaz gözkapaklarının üzerinde mersin ağacı
sessizce çiçek açar.

Hafiften yankılanır sular batan ikindide
Ve kıyının vahşiliği yeşilin koyusuna vurur.

ÜÇ RÜYA

I

Sanki yaprak dökümünü gördüm rüyamda,
Karanlık gölleri, uçsuz bucaksız ormanları,
Hüzünlü sözcüklerin yankılanması çalındı kulağıma –
Fakat çözemedim anlamını.

Sanki yıldız dökümünü gördüm rüyamda,
Solgun gözlerin ağlayışındaki yalvarışı,
Bir gülümsemenin yankılanması çalındı kulağıma –
Fakat çözemedim anlamını.

Yaprak dökümü, yıldız dökümü olurcasına,
Gidip geldiğimi gördüm, sonrasızdı,
Bir rüyanın ölümsüz yankılanması çalındı kulağıma –
Fakat çözemedim anlamını.

II

Ruhumun içindeki karanlık aynada
Hiç görülmemiş denizlerin,
Terk edilmiş, trajik ülkelerin imgeleri var,
Maviliklerde, bilinmezde dağılmakta.

Kanlı erguvan gökler doğurdu ruhum,
Yağmur gibi yağan, dev güneşlerin yangınında,
Ve tuhaf bir biçimde canlı, ışıklı bahçelerle doldum,
Bulanık, öldürücü hazların buharı yükseliyordu havaya.

Ve ruhumdaki karanlık havuzlarda
Tekinsiz gecelerin imgeleri yaratıldı,
Adsız şarkıların yankılarıyla
Ve ölümsüz güçlerin soluklarıyla dalgalı.

Ruhum, anıların karanlıklarında ürpermekte,
Hepsinde kendini yeniden bulurcasına –
Dibi gelmez denizlerde ve gecelerde,
Başı ve sonu olmayan, derin şarkılarda.

III

Nice kentler gördüm, alevlerin kurbanıydılar,
Zamanlar, vahşet üzerine vahşet getiriyordu,
Ve toprak olmuş nice ırklar,
Hepsi de günün birinde unutuluyordu.

Tanrılar gördüm, bir gecede yıkıldılar,
En kutsal çalgılar bile paramparçaydı,
Ve çürümelerden geriye kalanlar,
Yeni bir hayatla güne başlıyorlardı.

Yeni bir güne başlayıp, yeniden ölüyorlardı,
Hep aynı tragedyaydı sahnelenen,
Hem oynanan, hem de anlaşılandı,

Ve deliliğin karanlığından farksız acıları,
Güzelliğin kadife görkemini
Gülümseyen bir diken tarlası gibi sarmaktaydı.

SAKİN GÜNLER ÜZERİNE

Bu geç günler, sanki birer hayaletten farksız,
Neredeyse hastaların bakışları gibi, ışığa izinli.
Ama gözlerinin dilsiz yakınmasında, bakarsınız
Daha şimdiden onlara dönük gecenin gölgeleri,

Gülümsemektedirler herhalde ve düşünürler
Ortalığı şarkılarla titreten, yarı unutulmuş şenlikleri,
O şenlikler ki, suskunluğun yakışmadığı hüzünlü jestler
Ararlar kendilerine uygun düşecek sözcükleri.

Böylece güneş, hâlâ vurur hasta çiçeklere
Ve kucağında ölümün sertliğini taşıyan bir hazzın,
Bırakır onları temiz esintilere, ürpersinler diye.

Fısıltılar ve akşam sisleri sarar kızıl ormanları,
Sanki bir ölüm gecesinin habercisidir ağaçkakanlar,
Boğuk mezarlardan yükselircesine yankıları.

YOKSULLARIN GECESİ

Yaklaşmakta artık günbatımı!
Ve gece, kapımıza
boğuk bir sesle vurmakta!
Bir çocuk fısıldamakta: Ne çok
Titriyorsunuz öyle!
Ama bizler, yoksullar, daha bir büzülüp
Susuyoruz, sanki artık yokmuşçasına!

MEZMUR

Sessizlik; sanki körler, diz çökmüşler de sonbaharın dibine,
Çürümüş alınlarıyla, kargaların uçuşunu dinlemekteler;
Sonbaharın altın sessizliği, babanın yüzü alevli güneşte,
Akşam vakti koyu meşelerin huzurunda yitip gitmekte eski köy,
Demircilerin kıpkırmızı darbeleri, atan bir yürek gibi.
Sessizlik; hizmetçi kız, dalgalanan ayçiçeklerinin arasında,
Sümbül rengi alnını yavaş ellerinin arasında saklıyor.
Günbatımına bürünen odayı, sönen gözlerin korkusu ve suskunluğu,
Yaşlı kadınların çekingen adımları, karanlıkta
Ağır ağır yitip giden erguvan dudakların kaçışı doldurmakta.
Şaraba batılmış suskun akşam. Alçak tavan kirişlerinden
Bir gece kelebeği düşmüş, periler mavimsi bir uykuyla örtülü.
Avluda uşak, bir kuzu kesiyor, alınlarımız,
Kanın tatlı kokusu ve havuzun karanlık serinliğiyle bulutlanmış.
Can çekişen yıldızçiçeklerinin hüzünlü matemi sürmekte şimdi, ve rüzgârda altın sesler.
Gece olduğunda, çürümeye yüz tutan gözlerinle bakıyorsun bana,
Yanakların, mavi bir sessizlikte toprak oluyor.

Zararlı otları saran bir yangın ve kapkara otlaklar, öylesine
usulca sönmekte ki,
Sanki çarmıh, aşağı inmekte mavi Golgatha tepelerinden,
Ve suskun toprak, gerisin geri fırlatmakta ölülerini.

FRAGMAN 9

Mevsim ilkbahar; narin bir ölü
Mezarında ışığa boğulmuş,
Çocukluğunun
Yabani mürverlerinin altında.

KANIN GÜNAHI

Gece tehditler yağdırmakta seviştiğimiz yatağa.
Biri fısıldamakta: İçinizden kim üstlenecek bu günahı?
Daha titrerken sönen şehvetin hazzıyla bedenimiz,
Dua ediyoruz: Bağışla bizi, ey Meryem Ana!

İhtiraslı kokular yükseliyor çiçek kaplarından,
Günahın rengiyle solan alınlarımızı okşarcasına.
Basık havanın soluklarıyla bitkin,
Rüya görüyoruz: Bağışla bizi, ey Meryem Ana!

Ama daha da yükseliyor suların sesi Sirenlerin havuzunda
Ve günahımızla, daha bir karanlık, doğruluyor Sfenks,
Kalp atışlarımızda yeniden günahla ağırlaşan ezgiler,
Hıçkırıyoruz: Bağışla bizi, ey Meryem Ana!

YETKİNLİK

Gel kardeşim, daha sessiz gidelim!
Yollar, şimdi hafiften kararmakta.
Gerçi bayraklar sallanmakta uzaklardan,
Ama gel, biz kendimize yalnızlığı dileyelim!

Ve dinlenelim göğe bakarak,
Rahat ve bütünüyle hazır yüreklerimizle,
Ve unutarak ne yaşanmışsa geçmişte.
Bak, kardeşim, nasıl da engin bu dünya!

Uzaklarda rüzgâr, bulutlarla oynamakta,
Onlar da bizim gibi, bilinmeyen yerlerden gelmişler.
Gel kardeşim, biz de çiçekler gibi olalım,
Onlar kadar yoksul, güzel ve neşenin kucağında!

AKŞAMA DOĞRU

Yürüyorum akşama doğru,
Yanımda, koşan rüzgârın şarkısı:
Sen, ey her gördüğünle büyülenen,
Duymaya çalış seninle neyin savaştığını!

Eskiden sevdiğim bir ölünün sesi
Konuşmakta: Acınasıdır delilerin yüreği!
Unut, unut ne varsa ruhunu hüzne boğan!
Geleceğindir asıl acıların!

ERMİŞ

Kendi acılarının yarattığı cehenneminde
Üzerine geldiğinde hem korkunç, hem de
Günahla yoğrulmuş manzaralar – hiçbir yürek
Ne onunkisi kadar çekti zincirlerinden boşanmış
Bir şehvetin acılarını, ne de onunkisi kadar
kıvranmıştı Tanrının pençelerinde – kaldırıyor
Bir deri bir kemik ve kurtarılmamış
Ellerini dua ederek gökyüzüne.
Gelgelelim yalnızca acılı ve dindirilememiş
Bir şehvettir bütün o duaların pınarı, bir ateştir
Mistik sonsuzlukları sel gibi basan.
Ve Dionysos'un sarhoş çığlıkları yarışamaz,
O, neredeyse öldürücü bir öfkenin yansımasını andıran
Bir doyuma ulaşmanın esrikliğiyle, acı dolu
Çığlığını attığında: Duy beni, ey Meryem Ana!

ÖLÜ KİLİSE

Karanlık sıralarda, sıkışmış oturmaktalar,
Çarmıha dikili sönmüş bakışlarıyla.
Işıklar, bulutlanmış gibi parıldamakta,
Yaralı İsa başı da sanki bulutlu ve kapalı.
Tütsü kokuları yükselmekte altın kaptan
Yukarlara, kesik soluklardan ise ölgün bir şarkı,
Sisler içinde, tatlı bir mahmurluğu yaşamakta
Koca mekân. Rahip ilerlemekte mihrabın önüne,
Ama bütün yaptığı, artık yorgun düşmüş ruhuyla,
Yinelemek yalnızca dini bütünlerin alışkanlıklarını,
Yürekleri donmuş, kötü duacıların önünde,
Ekmek ve şarapla cansız bir oyunu sergileyen
Acıması bir oyuncu. Şimdi ise çanlar çalmakta!
Işıklar daha bir kasvetli, ve daha bir solgun, yaralı
İsa başı! İşte, orgun da sesi yükselmekte!
Tüyler ürpertici anılar üşüşmekte ölmüş yüreklere!
Bir yüz, acılarla örülü ve kanayan, bürünüyor
Çaresizliğe ve karanlığa, içinden boşluğa dikilmiş
Bir sürü göz. Ve tıpkı ötekiler gibi bir ses, hıçkırıyor –
Bir yandan da korku büyüyor koca kilisede,
Ölüm karşısında duyulan dehşet; Ne olur acı bizlere,
Ey yüce Tanrı!

GECE ŞARKISI

Gece karanlığı dalgaların üzerinde
Söylemekteyim hüzünlü şarkılarımı,
O şarkılar ki, birer yara gibi kanamaktalar.
Ama yok tek bir yürek bile,
Onları karanlıktan geri getiren bana kadar.

Yalnızca gece karanlığı dalgalar
Hışırtılarıyla hıçkırmaktalar şarkılarımı,
Nice yaralardan kanayan şarkılar,
Getirmekteler aynı yaraları yine
Karanlıktan bana kadar.

MEZMUR

Karl Kraus için.

Bir ışık, rüzgâr esip söndürmüş.
Bir testi, öğleden sonra bir sarhoş tarafından
terk edilmiş.
Bir bağ, yanmış, kapkara ve delikleri örümceklerle
dolu.
Bir oda, duvarlarını sütle badanalamışlar.
Deli adam, ölmüş. Güney Denizinde bir ada,
Güneş Tanrısını karşılamak için. Davullar çalınmakta.
Erkekler savaş danslarına başlamışlar.
Kadınlar, sarmaşıklarla ve ateş çiçekleriyle sarılı
kalçalarını oynatıyorlar,
Deniz şarkı söylediğinde. Ey bizim yitik cennetimiz.

Periler, altın renkli ormanları bırakıp gitmişler.
Birileri deli adamı gömüyor. Sonra bir yağmur serpintisi.
Pan'ın oğlu, öğlen vaktini yanan asfaltta
Uyuyarak geçiren bir toprak işçisi kılığında çıkıyor ortaya.
Bir avluda, yürekler acısı yoksulluktaki minik giysileriyle
küçük kızlar!
Odalar, akorlar ve sonatlarla dolu.
Gölgeler, kör edilmiş bir aynanın önünde kucaklaşmaktalar.
Hastanenin pencerelerinde, iyileşmekte olanlar
güneşleniyorlar
Beyaz bir gemi, kanaldan bu tarafa kanlı salgınlar taşıyor.

Yabancı rahibe yine ortaya çıkıyor birinin kötü düşlerinde.
Fındıklıkta dinlenirken, düş gören adamın yıldızlarıyla oynuyor.
Genç üniversite öğrencisi, belki de ötekinin öteki beni, uzun zaman bakıyor rahibenin ardından.
Arkasında ölmüş kardeşi durmakta, ya da eski döner merdivenden aşağı iniyor.
Genç rahibe adayının görüntüsü, kahverengi kestane ağaçlarının loşluğunda soluyor.
Bahçe, akşama varmıştır artık. Manastırın avlusunda yarasalar uçuşuyor.
Kapıcının çocukları oynamayı kesip, göğün altın rengini aramaya koyuluyorlar.
Bir dörtlünün son notaları. Küçük kör kız, titreyerek ağaçlıklı yol boyunca koşuyor,
Ve sonradan gölgesi, masallara ve kutsal söylencelere sarılmış, soğuk duvarlar boyunca ilerliyor.

Boş bir sandal, akşam vakti karanlık kanaldan aşağı sürükleniyor.
Eski huzurevinin loşluğunda insan yıkıntıları çöküp gitmekteler.
Ölmüş öksüz ve yetimler, bahçe duvarının dibinde yatıyorlar.
Melekler, kasvetli odalardan kanatları pisliğe bulanmış olarak çıkıyorlar.
Sararmış gözkapaklarından kurtlar damlıyor.
Kilisenin önündeki meydan, tıpkı çocukluk günlerindeki gibi, karanlık ve suskun.
Eski hayatlar, gümüş tabanlarına basarak geçip gidiyorlar
Ve lânetlilerin gölgeleri, dertli dertli iç çeken suların kıyısına iniyor.
Beyaz sihirbaz, mezarında yılanlarıyla oynuyor.

Mezarlığın üzerinde Tanrının altın renkli gözleri, suskun, açılıyor.

PEYZAJ

Eylül akşamı; çobanların bağrışları hüzünle
yankılanmakta
Günbatımına kayan köyde; demircinin örsünden
kıvılcımlar fışkırıyor,
Dev gibi şahlanıyor kapkara bir at; hizmetçi kızın
sümbül saçları, hayvanın erguvan burnunun
ateşini yakalamaya çalışıyor.
Ormanın eteklerinde geyiğin çığlığı hafiften
donmakta
Ve sonbaharın sarı çiçekleri hiç konuşmaksızın,
havuzun mavi çehresine eğilmekte.
Bir ağaç, kızıl alevlerle yanmış; yarasalar karanlık
yüzlerle kaçışıyor.

GÖLGE

Bahçemde otururken bugünün sabahında –
Masmavi çiçeklenmişti ağaçlar,
Dalları kuşların sesleriyle doluydu –
Gölgemi gördüm çimenlerin arasında,

Alabildiğine çarpıtılmış, tuhaf bir hayvandı sanki,
Önümde yatıyordu, kötü bir düş gibi.

Ve yürüdüm, her yanımda bir titremeyle,
Bir fıskiye yükselmekteydi maviliklere doğru,
Erguvan rengiyle, bir gonca açılıyordu
Ve hayvan, hep benimleydi.

BİR AKŞAM

Gökyüzü bulutlanmıştı akşam olduğunda.
Ve altının koyusu renkte bir ürperti gezinmekteydi
Suskunluk ve hüzünle dolu koruda.
Akşamın uzak çanları, yitip gitmekteydi.

Toprak, buzlu su içmişti,
Orman kenarında korlaşan bir yangın vardı,
Meleklerin sesiydi hafif rüzgârın şarkısı;
Diz çöktüm; içimde bir ürperti,

Çalıların ve acı tere otlarının arasında.
Ötelerde bulutlar, gümüş birikintilerde
yüzmekteydi, aşkın kimsesiz nöbetçileri gibi.
Koru, yapayalnız ve engindi.

GECE

Vahşi bir parçalanışın şarkısıdır
Söylediğim, gecenin fırtınasında,
Üstüste binmiş sıradağlar;
Sizler, kurşun renkli kuleler,
Her yanımızda cehenneme açılan ağızlar,
Ateş saçan hayvanlar,
Sert çalılar ve çamlar,
Kristal çiçekler.
Sonsuz bir acı
Kovaladığım için Tanrıyı,
Ve bir ruh, yumuşakbaşlı,
Solukları çağlayanlardan
Dalgalanan çamlardan yansıyan.

Altın alevlerle yükselmekte
Çevredeki halkların ateşleri.
Rüzgârın ateşli nişanlısı,
Kapkara kayalıklardan aşağı,
Ölüm sarhoşluğuyla düşmekte,
Mavi dalgası
Buzulun
Ve kocaman gürültüsü yansımakta
Vadideki çanın:
Alevler, küfürler
Ve o karanlık oyunları
Şehvetin,
Gökyüzü, taşlaşmış
Bir kafa gibi çökmekte.

AKŞAM

Ay doldurmakta
Suskun ormanları
Ölü kahramanların siluetleriyle,
Yarımay –
Yumuşacık sarılışlarıyla
Sevenlerin,
Ünlü zamanların gölgeleriyle,
Ve çevremde yosunlanmış kayalar;
Mavimsi bir parıltı
Kente doğru akan, o kent ki,
Soğuk, kötü ve çürümeye
Yüz tutmuş bir soyun mekânı,
Ak tenli torunlara
Karanlık bir geleceği hazırlamakta.
Ayla kucaklaşmış gölgeler,
Dağdaki gölün
Kristallerinde solumakta.

HÜZÜN

Dev gibi bir karanlık ağız,
Sonbaharın bulutlarıyla örülü
Bir şekil, ta içinde;
Akşamın o altın sessizliği;
Yeşil sislere bürünmüş bir ırmak
Dağda, ışıkta kırılan ormanlar boyunca
Gölgelerin evreni;
Ve bir köy, iman dolu,
Soluk görüntülerle can vermekte.
Tam o sırada, sisli otlaklardan
Fırlayan kara atlar.
Siz askerler!
Kahkahalarla dolu kan,
Güneşin can verdiği tepelerden
Meşelerin dibine akmakta,
Dilsiz! Öfke dolu hüznü orduların;
Parlak bir miğfer, şakırtılarla
Kopmakta erguvan bir alından.

Yıldızlarla tamamlanmış
Serin bir sonbahar akşamı,
Sessiz bir rahibe gibi eğilmekte
Kırık erkek kemiklerinin üzerine.

AYRILANIN ŞARKISI

Karl Borromaeus Heinrich için

Bir ahengin uçuşu kuşlarınki. Yeşil ormanlar
Akşamın gelişiyle sessiz kulübeler olup toplanmışlar.
Karacaların billur otlakları.
Karanlık bir şeyleri yatıştırmakta derenin şırıltıları,
nemli gölgeler

Ve rüzgârda şarkılarını söyleyen yaz çiçekleri.
Düşünen insanın alnında gün, erkenden doğmakta.

Ve sonra küçücük bir iyilik ışığı yanmakta yüreğinde,
Bir de huzuru yenen yemeğin; çünkü kutsaldır ekmek
ve şarap,
Tanrının elinden geldiğinde, ve o Tanrı, gecemsi gözleriyle
Sessizce bakar sana, ey kardeşim, sen, dikenli yolların
gezgini, dinlenebilesin diye.

Hep kalabilmek, gecenin o ruh dolu maviliklerinde!

Odadaki suskunluk da sevgiyle kucaklaşmış
gölgelerini,
Ve onun engin sularında, şimdi tam bir kader tutsaklığıyla,
Yapayalnız bir torunda noktalanan bir büyük soyun
hüzünlerini.
Çünkü sabreden, taşlaşmış bir eşikte,
Hep daha bir umutla kapıların delik anahtarından
Ve ona engin bir kucak gibi açılır sonbaharın serin mavileri,
bir mevsimin parıltılı sonu,
Sessiz ev ve onun uğultulu ağaçları,
Ölçü, yasa, ve ayrılanın mehtapla döşeli patikaları.

BİR İLKBAHAR AKŞAMI

Böceklerle dolu bir çalılık; Mart ayında akşam lodosu;
Çorak tarlada bir kuduz köpek koşmakta
Artık kahverengi köyde rahibin çanları,
O
Çıplak bir ağaç bükülüyor, kapkara bir acıyla
Mısırlar kanıyor eski damların gölgesinde,
Serçelerin açlığını bir tatlı dindiriyor
Bir av hayvanı, ürkek, sararmış kamışların arasında kaçıyor.
Sessiz ve beyaz bir yalnızlıkla durmak, suların karşısında
Ötelere yükselmekte fındık ağacının düşten gövdesi.
Dostları, çocukların köylü oyunlarıyla mutlu
Yıkık kulübeler; çoktan tüketilmiş duygular,
Alçaktan geçmekte bulutlar kara bir yorgunluk gibi.

YÜREK

Vahşi yürek, aklaşmıştı ormanda;
Altın ışık, ölümün
O karanlık korkusuyla,
Kurşuni bir bulutun içinde öldü.
Bir kasım akşamı.
Yoksul kadınlar sıra beklemekte
Mezbahanın çıplak kapısında;
Her sepete
Bozuk etler ve barsaklar düşmekte;
Lânet sana, kursak lokması!

Barıştıramadı insanları
Akşamın mavi güvercini.
Karaağaçların nemli altın yapraklarında,
Boğuk bir trompet sesi dolandı,
Bir adam, vahşi bir kederle yüreğinde,
Ve kanın buharıyla tüten
Parçalanmış bir bayrakla
Kulak kabartmakta
Şimdi siz, ey eskinin zamanları!
Akşam kızıllığına gömülü yatmaktasınız.

Evin karanlık kapısından
Genç kızın altın silueti çıkıyor
Etrafında soluk mehtaplar,
Sanki sonbaharın saraylıları,
Kırık siyah çamlar
Gecenin fırtınasında,
Sarp bir kale.
Ve yüreğin yansımaları
Ötelerdeki karlı soğuğa düşmekte.

DOĞUDA

Kış fırtınasının vahşi anaforları
Sanki, halkın karanlık öfkesi,
Savaşın erguvan dalgalarıysa,
Yaprakları dökülmüş yıldızlardan farksız.

Gece, kırık kaşlarla ve gümüş kollarla
El sallamakta ölen askerlere.
Sonbahar dişbudaklarının gölgesinde
Öldürülenlerin ruhları derinden iç geçiriyor.

Kenti dikenli bir yabanlık kuşatmış.
Ay, korku içindeki kadınları
Kanayan basamaklardan kovalıyor.
Vahşi kurtlar büyük kapıyı kırarak saldırmakta.

SONBAHAR DÖNÜŞÜ

Anıların, gömülmüş umutların
Barınağıdır bu kahverengi kirişler, eskiden
Üzerlerinden sarkan yıldız çiçekleriyle
Şimdi hep daha sessizleşen dönüşler.
Geçmiş yılların karanlık narinliği
Harap bahçede,
Mavi gözkapaklarımızla iç
Hiç dinmeyen yaşlar
Sen, ey bir zamanlar seyilen!
Daha şimdiden yapraklar danalamakta,
Pas tutmuş akçaağaçtan,
Hüznün billur anlarının parıltısı, ötede,
Geceye vansımakta.

HELİAN

Ruhun yalnızlık saatlerinde
Güzel şeydir güneşte yürümek,
Yazın sarı duvarları boyunca.
Hafifler ayak sesleri çimenlerde, ama
Pan'ın oğlu, hâlâ uyumaktadır gri mermerde.

Akşamları terasta, kahverengi şarapla bırakırdık
kendimizi sarhoşluğa.
Kızıldır şeftalinin parıltısı yapraklarda;
Hafif bir sonat, neşeli gülmeler.

Gecenin sessizliği güzeldir.
Karanlık bir yolda
Çobanlar ve beyaz yıldızlardır karşılaştıklarımız.

Gelip çattığında sonbahar,
Serin bir aydınlık kaplar küçük ormanı.
İçimiz sakin, geziniriz kırmızı duvarlar boyunca
Ve yuvarlak gözlerle izlenir kuşların uçuşu.
Akşam vakti beyaz su, mezarlıktaki küllere iner.

Çıplak dallardadır gökyüzünün şenliği.
Toprağın adamı, ekmeği ve şarabı temiz ellerinde taşır
Ve huzur içinde olgunlaşır yemişler güneşli ambarda.

Nasıl da ciddidir sevilen ölülerin yüzleri.
Ama ruh mutluluğa erer, adil dağıtıldığında bakışlar.
Heybetlidir yıkık bahçeye çöken suskunluk,

Genç rahip adayı taçlandırırken alnını
kahverengi yapraklarla
Ve soluğu, buz kesmiş altını içtiğinde.

Eller, ya maviye çalan suların yaşlanmışlığını
Ya da bir soğuk gecede, rahibelerin beyaz yanaklarını
okşar.

Uysal ve ahenklidir sevecen odalara doğru bir
yürüyüş,
Oralar ki, yalnızlık ve akçaağaçların hışırtıları
vardır,
Ve belki hâlâ ötmektedir ardıç kuşu.

Güzeldir insan ve karanlıkta bile seçilir,
Hayretle oynattığında kollarını ve bacaklarını.
Ve gözler sessizce hareket ettiğinde yuvalarında.

Yabancının şaşırdığı yolda akşam duasına düşer
Kasım yıkımlarında,
Çürük dalların altından ve cüzzamlı duvarlar
boyunca,
Daha önce kutsal rahip geçmiştir bu yoldan,
Bir deliliğin tatlı özgürlüğünde.

Tanrım, ne büyük bir yalnızlıkla kesiliyor
akşam rüzgârı.
Zeytin ağacının loşluğunda baş, ölmeye eğiliyor.
Sarsıcıdır insan soyunun yıkımı.
O saatte bakanın gözleri, kendi yıldızlarının
Altınıyla dolar.

Akşam geldiğinde başlayan artık sevmeyen
bir çanın yıkımı
Çökmüştür meydanın kara duvarları
Ölü askerin duaya çağrısı yankılanır

Solgun bir melek gibi
Girer oğul, atalarının boş evine

Rahibeler uzaklara, ak saçlı yaşlılara gitmişlerdir.
Uyuyan delikanlı, güneşlenen evin girişindeki sütunların
altında bulur,
Hüzünlü hac yolculuklarından dönmüşlerdir.
Nasıl da pisliğe bulanıp kurtlanmış saçları,
Delikanlı gümüş aynada bakarken
Ve onlar çıplak odalardan dışarı çıkarlarken,

Ey ateşli geceyarılarının mezmurları,
Uşaklar, dikenlerle vururlar kadife gözlere,
Mürverin çocuksu yemişleri,
Hayretle boş bir mezara eğilir.

Dökülmeye başlanmış aylar, hafiften
Geçer delikanlının ateş tarlalarından,
Kışın suskunluğu başlamazdan önce.

Yüce bir kader süzülür Kidron'dan * aşağı,
Orası ki, yumuşak sedir ağacı
Serpilir babanın mavi kaşlarının altında,
Gece bir çoban, otlaktan sürüsünü geçirir.
Ya da çığlıklar yükselir uykuda,
Fundalıkta insanın karşısına çıktığında tunçtan
bir melek,
Ermişin bedeni korlaşmış pasın üzerinde eridiğinde.

Alçı kulübelerin çevresinde yükselmekte erguvan
rengi şarap,
Ses veren, kuru buğday demetleri,
Arıların vızıltıları, turna kuşunun uçuşu.
Akşam olduğunda, yeniden dirilenler kayalık
patikalarda karşılaşırlar.

Siyah sularda aynaya bakan cüzzamlılar;
Ya da pisliğe bulanmış giysilerini
Ağlayarak pembe tepeden esen merhem gibi
rüzgâra açarlar.

Gecenin sokakları boyunca el yordamıyla yürürler
zayıf hizmetçi kızlar,
Bulurlar diye belki sevecek bir çobanı.
Cumartesi akşamları kulübelerde tatlı bir şarkı
yankılanır

Dikkat edin, şarkıcı tekkanlı dünürümsün,
Çılgınlığı, beyaz kaşlar ve gidişi,
Ve mavimsi gözlerini açan, çürümüş beden.
Ne kadar da hüzünlüdür bu kavuşma.

Kara odalarda basamakları deliliğin,
Açık kapının altında yaşlıların gölgeleri,
Helian'ın ruhu pembe ayakta kendine baktığında,
Sonra kar ve cüzzam, kayıp gittiğinde alnından.

Yıldızlar ve ışığın beyaz şekilleri
Duvarlarda ölmüştür.

Mezarlardaki kemikler yükselir halıdan,
Tepede çürümüş çarmıhların sıskalıkları,
Erguvan gece rüzgârında tütsünün tatlı kokusu.

Ey sizler, feri kaçan gözler kara ağızlarda,
Torun, yumuşak bir deliliğin pençesinde,
Yalnız başına düşünürken daha karanlık sonu,
Ve sessiz Tanrı indirirken mavi gözkapaklarını
onun başında.

* Kidron: Kudüs yakınlarında bir vadinin ve derenin adı.

GRODEK

Akşam olduğunda sonbaharın ormanları
Dolar öldürücü silâhların gürültüleriyle,
Altın ovalar ve üstünden güneşin karanlık
Geçip gittiği mavi göller, ses verir; gece
Bağrına basar can çekişen savaşçıları
Ve parçalanmış ağızlarından çıkan yakınmaları.
Ama otlakların zemininde sessizce toplanır,
İçinde öfkeli bir tanrının barındığı kırmızı
Bulutlar; ayın serinliğinde, akan kandır;
Bütün yollar, kapkara bir çürümeye açılır.
Gecenin ve yıldızların altın dallarının altından
Süzülür kızkardeşin gölgesi suskun fundalıkta,
Kahramanların ruhlarını, kanayan başları
selamlamak için;
Ve sazlıkta, hafiften, sonbaharın karanlık flütleri
duyulur.
Ey gururlu matem! Siz, tunçtan sunaklar
Bugün dev bir acıyla beslenmekte ruhun sıcak
alevi,
Henüz doğmamış torunlarla.

UYUYANIN ŞAKAKLARINA FISILDAYAN BİR RÜZGÂR...

Rüzgâr, uyuyan adamın şakaklarına fısıldayan beyaz bir ses
Çürümüş dallarda karanlık, erguvan saçları arasına
çöreklenmiş
Akşamın uzun çanları, derenin çamurunda batık
Ve onlara eğilen sarı yaz çiçekleri.
Yabani arılarla mavi sineklerin konseri, vahşi otlarda
ve yalnızlıkta,
Ophelia'nın dokunaklı adımlarla hep yürüdüğü yerler
Deliliğin yumuşak davranışları. Yeşil, ürkek dalgalanmakta
sazlıkta
Ve su güllerinin sarı yaprakları, bir leş dağılmakta sıcak
ısırganların arasında
Uyanan ayçiçekleri kanat çırparak sarmakta uyuyanı.

Eylül akşamı, ya da karanlık seslenişleri çobanların,
Kekik kokusu. Kızgın demirin kıvılcımları saçılmakta
atelyede
Tüm heybetiyle şahlanmakta bir kara at; hizmetçi kızın
sümbül saçları
Atın erguvan burnunun sıcaklığını yakalama peşinde.
Sarı bir duvarda donup kalıyor kekliğin çığlığı, bir saban
paslanıp kalmış ahırdaki pis suda
Hafiften damlamakta kırmızı şarap, meyhanede
yumuşak bir gitar
Ey ölüm! Hasta ruhun tiryakisi kesilmiş suskunluk ve
çocukluk.

Yarasalar çılgın yüzlerle havalanmakta.

FRAGMAN

Nasıl da sessiz
Akşam vakti beyaz duvarda
Mavi gölgelerin çanları.
Sonbaharın yılı sessizce bitmekte.

Sonsuz bir hüznün saati
Sende ölmüş gibiyim.
Yıldızlardan gelen karlı bir rüzgâr
Saçlarının arasından esmekte.

Karanlık şarkılar
Söylemekte içimdeki erguvan ağzın,
Çocukluğumuzun suskun kulübeleri,
Unutulmuş söylenceler;

Uysal bir av hayvanıyım sanki,
Serin bir kaynağın
Billur dalgalarında yaşamaktayım
Ve menekşeler açmakta etrafta.

GEORG TRAKL'IN KISA YAŞAMÖYKÜSÜ

1887 Georg Trakl, 3 Şubat günü Salzburg'da doğdu.

1891 Kızkardeşi Margarethe Trakl, aynı kentte doğdu.

1892 Trakl, Katolik öğretmen okuluna bağlı olarak çalışan ilkokula başladı.

1897 Sonbaharda ortaöğretimin başlangıcı.

1901 Dördüncü sınıfa geçemeyen Trakl, bu sınıfı yinelemek zorunda kaldı.

1904 Sonradan "Minerva" adını alacak "Apollo" şairler çevresine girdi.

1905 Yedinci sınıfı geçemeyen Trakl, liseden ayrıldı. Salzburg'da bir eczaneye stajyer olarak girdi.

1906 "Ölüler Günü" ("Totentag. Dramatisches Stimmungs bild in 1 Akt") adlı oyunu, Salzburg'da ilk kez sahnelendi. "Düşler Ülkesi. Bir Episod" (Traumland. Eine Episode") başlıklı düzyazı çalışması, bir Salzburg gazetesinde yayımlandı. "Fata

Morgana. Trajik Sahne" ("Fata Morgana. Tragische Szene") adlı oyunu Salzburg'da ilk kez sahnelendi.

1908 Bir Salzburg gazetesinde ilk kez şiiri yayımlandı.*Das Morgenlied* (Sabah Şarkısı), Eczanede staj dönemini tamamlayacak staj belgesi aldı. Ekim ayında eczacılık öğrenimi için Viyana Üniversitesine yazıldı.

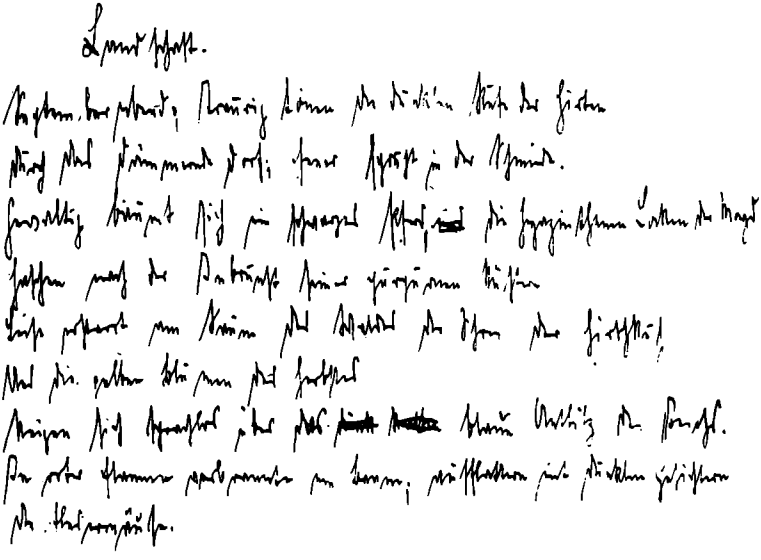
1909 Trakl, ön sınavı başarıyla verdi. Şiirlerini *Sammlung 1909* (1909 Seçkisi) başlığıyla ilk kez bir araya getirdi. Tanınmış Avusturyalı yazar Hermann Bahr, Trakl'ın üç şiirinin "Neue Wiener Journal" adlı dergide basılmasını sağladı. Salzburg'a döndü. Bir yıllık sağlık gönüllüsü olarak Viyana'da askerlik hizmetine başladı.

1911 Askerlik hizmetini tamamladı. Ekim ayında Salzburg'a döndü; "Pan" adlı edebiyat ve sanat derneğiyle ilişki kurdu. Devlet memuru olmak için Viyana'daki Kamu Hizmetleri Bakanlığı'na başvurdu. Salzburg'da bir eczanede çalışmaya başladı. Askeri eczacı olmak için başvurdu.

1912 Innsbruck'da, askeri hastanenin eczanesinde stajyer olarak çalışmaya başladı. Bir tanıdığı aracılığıyla, 1910 yılında kurulan ve onbeş günde bir çıkan "Der Brenner" dergisinin yönetmeni Ludwig von Ficker'e tavsiye edildi. Ficker, dergide Trakl'ın bir şiirini yayımladı. Trakl Innsbruck'da, Brenner Çevresi'nde Karl Kraus'la tanıştı. Askeri eczacı görevlisi olarak ataması yapıldı. Trakl, Ekim ayından başlayarak, "Brenner"de sürekli şiir yayımladı. Dostu E. Buschbeck, Trakl'ın şiirlerini basılmak üzere Münih'teki Albert Langer Yayınevi'ne gönderdi. Trakl, yılın son gününde Viyana'da, Kamu Hizmetleri Bakanlığı'nda çalışmaya başladı.

1913 Bir günlük görevinden istifa eden Trakl, Salzburg üzerinden Innsbruck'a döndü. Albert Langen Yayınevi, Trakl'ın şiirlerini basmayı reddetti. Trakl, Savaş Bakanlığı'nda bir görev için başvurdu. Bu arada Venedik'e, ardından da Viyana'ya gitti.

1914 *Sebastian im Traum* (Sebastian Düşte) adlı kitabını Kurt Wolff Yayınevine gönderdi. Kitabın basılması kabul edildi. Ludwig von Wittgenstein, Trakl'a önemli bir para yardımında bulundu. Savaşın başlamasıyla askere alınan Trakl, görevli olduğu sahra hastanesiyle Galiçya cephesine gönderildi. 7 Ekim günü, ruhsal durumunun incelenmesi için Krakau'daki garnizon hastanesine gönderildi. Ludwig von Ficker, ziyaretine geldi. Georg Trakl, 3 Kasım akşamı saat dokuzda bir kokain zehirlenmesi sonucu öldü. 6 Kasım'da Krakau'da Rakovicz Mezarlığında toprağa verildi.

G.Trakl'ın el yazısı

ŞİİR ADLARI DİZİNİ

Akşam **81**
Akşam Şarkısı **34**
Akşama Doğru **70**
Ayrılanın Şarkısı **83**

Bir Akşam **79**
Bir İlkbahar Akşamı **85**
Bir Pencerede **52**

Çingeneler **54**

De Profundis **33**
Doğuda **88**
Düşlergezer **39**

Ermiş **71**
Eski Bir Soykütüğüne Yazılanlar **32**

Fırtına Akşamı **26**
Fragman **100**
Fragman 9 **67**

Gece **80**
Gece Şarkısı **73**
Geceye Şarkı **40**

Geçip Giden Birine **25**
Gölge **78**
Grodek **97**

Helian **90**
Huzur ve Suskunluk **56**
Hüzün **82**

İkindi Vaktine Fısıldananlar **31**

Kanın Günahı **68**
Karşılaşma **55**

Melankoli **30**
Mezmur **65**
Mezmur **74**

Novalis İçin **38**

Ölü Kilise **72**

Peyzaj **77**

Rondo **27**
Ruhun İlkbaharı **57**

Sabah Şarkısı **37**
Sakin Günler Üzerine **63**

Sonbahar Dönüşü **89**

Terk Edilmiş Bir Odada **28**
Tutsak Edilmiş Bir Karatavuğun Şarkısı **36**

Uyuyanın Şakaklarına Fısıldayan Bir Rüzgâr **99**

Üç Rüya **60**

Yalnızların Sonbaharı **35**
Yaşlı Bir Kadının Ölümü Üzerine **53**
Yetkinlik **69**
Yoksulların Gecesi **64**
Yüreğimde Akşam Çökerken **29**
Yürek **86**

İLK DİZE DİZİNİ

Akşam olduğunda sonbaharın ormanları **97**
Akşam vakti, kararan yollarda ilerlediğimizde, **34**
Akşamın o kızıl zamanları! **26**
Anıların, gömülmüş umutların **89**
Anızı sökülmemiş tarlalara dökülür kara yağmur, **33**
Ay doldurmakta **81**

Bahçemde otururken bugünün sabahında – **78**
Baykuşların çığlıkları duyulur akşam olduğunda. **29**
Bırak suskunluğum senin şarkın olsun! **45**
Bir ahengin uçuşu kuşlarınki. Yeşil ormanlar **83**
Bir ışık, rüzgâr esip söndürmüş. **74**
Bir nefesin gölgesinden doğma bizler **40**
Bir zamanlar geçip giderken **25**
Bir zamanlar gülmüştü içimdeki şeytan. **49**
Böceklerle dolu bir çalılık. Mart ayında akşam lodosu; **85**
Bu geç günler, sanki birer hayaletten farksız, **63**
Bu huzur – ey derin huzur! **44**

Çobanlar, güneşi çıplak ormana gömdüler. **56**
Çoğu zaman kapıyı dinliyorum dehşetle **53**

Damların üzerinde gök mavisi, **52**
Dev gibi bir karanlık ağız, **82**

Ey gece, acılarımın önündeki dilsiz kapı, **48**
Eylül akşamı; çobanların bağrışları hüzünle yankılanmakta **77**

Gece karanlığı dalgaların üzerinde **73**
Gece tehditler yağdırmakta seviştiğimiz yatağa. **68**
Geceyarısının derinliğinde, sen **51**
Geçip gitti günlerin altını, **27**
Gel kardeşim, daha sessiz gidelim! **69**
Geri dönüyor kasvetli sonbahar bütün zenginliğiyle, **35**
Gökyüzü bulutlanmıştı akşam olduğunda. **79**

Karanlık sıralarda, sıkışmış oturmaktalar, **72**
Karanlık toprakta dinleniyor kutsal yabancı. **38**
Kendi acılarının yarattığı cehenneminde **71**
Kış fırtınasının vahşi anaforları **88**

Maviye çalan gölgeler, Ve sizler, geçip giderken **30**
Mevsim ilkbahar; narin bir ölü **67**

Nasıl da sessiz **100**
Neredesin, yanımdan ayrılmayan, **39**
Nice kentler gördüm, alevlerin kurbanıydılar

Özlemin korları var gece karanlığı bakışlarında **54**

Pencereler, rengârenk çiçek tarhları, **28**
Ruhumun içindeki karanlık aynada **61**
Ruhun yalnızlık saatlerinde **90**
Rüzgâr uyuyan adamın şakaklarına fısıldayan
beyaz bir ses **98**

Sanki yaprak dökümünü gördüm rüyamda, **60**
Sen ey kapkara yürek, ey karanlık gece, **42**
Sen, ey melankoli, tatlı hüznü yalnız ruhların, **32**
Sensin, sarhoşluğu getiren şarap, **43**

Sessizlik; sanki körler, diz çökmüşler de sonbaharın dibine, **65**
Sonbahar gibi incelmiş, ürkektir güneş ufukta, **31**
Suskundu karanlık, beni söndürdüğünde, **47**

Şimdi in aşağı, ey Titanların çocuğu, **37**

Toprakta ölüşlerini duydum çiçeklerin, **46**

Uykuda bir çığlık, rüzgâr, kara sokaklarda tozutmakta, **57**

Vahşi bir parçalanışın şarkısıdır **80**
Vahşi yürek aklaşmıştı ormanda; **86**
Varsın son acılar da somutlaşsın bende, **41**

Yaklaşmakta artık günbatımı! **64**
Yeşil dalların arasında kara soluklar. **36**
Yolda bir yabancı – bakıyoruz birbirimize **55**
Yürüyorum akşama doğru, **70**

Zavallı gülümsemem sana ulaşma çabasında, **50**

Ahmet Cemal, 1942'de doğdu. Sankt Georg Avusturya Lisesi'ni ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Bir süre aynı fakültede asistan olarak çalıştı. İstanbul Avusturya Kültür Ofisi'nde basın danışmanlığı yaptı. İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu'nda ve Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde öğretim görevlisi olarak çeviri dersleri verdi. Halen Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi öğretim görevlisi olarak sanat tarihi ve estetik, aynı üniversitenin Devlet Konservatuarı'nda tiyatro tarihi, Güzel Sanatlar Fakültesi'nde sanat kavramları ve Eğitim Fakültesi'nde de çeviri kuramı dersleri veriyor. Bertolt Brecht, Elias Canetti, Stefan Zweig, Ingeborg Bachmann, Paul Celan, Georg Lukacs, Anna Seghers, Erich Maria Remarque, Manes Sperber, Franz Kafka, Walter Benjamin, Robert Musil, Ernst Fischer, Octavio Paz ve E.H. Gombrich'den çevirileri yayımlandı. Çeviri kuramı, estetik, sanat tarihi ve kültür eleştirisi üzerine makaleler kaleme aldı. Halen Cumhuriyet gazetesinde ve Varlık dergisinde yazıyor.

KAVRAM YERYÜZÜ ŞAİRLERİ,
çağımızın en seçkin şairlerini, yapıtları ve yaşamlarıyla kapsamlı biçimde tanıtmayı ve dizi tamamlandığında vazgeçilmez bir kaynak olmayı amaçlıyor.
En seçkin çevirmenler tarafından hazırlanan her kitapta, şairlerin bütün şiirlerinden yapılmış bir seçme, incelemeler, notlar, yaşamöyküsü ve şiir adları/ilk dize dizini yer alıyor.

KAVRAM YERYÜZÜ ŞAİRLERİ'nin yayımlanmış diğer kitapları:
LORCA/Erdal Alova
DESNOS/Eray Canberk
NEZVAL/Turgay Fişekçi
RILKE/Ahmet Cemal
RİTSOS/Cevat Çapan
BACHMANN/Ahmet Cemal
KAVAFİS/Erdal Alova, Barış

Yüzyılımız Avrupa şiirinin en önem
olan Avusturyalı şair *Georg Trak*
izlenimciliğin izlerini taşıyan bir başlan
Baudelaire, Rimbaud ve Verlaine'in
kurdu. Olgunluk dönemi şiirlerinde is
döneminin şiirdeki önderleri arasında
Karamsar bir dünya görüşü doğrul
kaos, kuruluşsuzluk sonrası özl
temalara oldu. Sevgisiz bir aile
nedeniyle kızkardeşine hep sapkın
İnsanlara kapalı yaradılışından ve
bütün olarak tiksinmesinden öt
çalışamadı. Yaşamda cezaevlik öğ
alıştığı uyuşturucu hapları yaş
bırakamadı. Birinci Dünya Savaşı
katıldı ancak kısa süre so
dayanamayarak bunalımlar geç
Kasımında Krakau Garnison Ha
olasılıkla intihar etmek amac
uyuşturucu hapların etkisiyle oldü
Georg Trakl gerek dışavurumcu
Almanca şiirini derinden etkiled